

De Saambinder

KERKELIJK WEEKBLAD DER GEREFORMEERDE GEMEENTEN

Meditatie

Jezus in Galilea

En de elf discipelen zijn heengegaan naar Galilea, naar de berg, waar Jezus hen bescheiden had. En als zij Hem zagen, baden zij Hem aan; doch sommigen twijfelden. En Jezus, bij hen komende, sprak tot hen, zeggende: 'Mij is gegeven alle macht in hemel en op aarde.

Mattheüs 28:16-18

De aangewezen plaats

De meeste verschijningen van de Heere Jezus na Zijn opstanding zijn persoonlijk. De laatste verschijning echter niet. Deze verschijning draagt een ambtelijk karakter.

Boodschapt Mijn broederen, dat zij heengaan naar Galilea en aldaar zullen zij Mij zien. Zo heeft de Heere gesproken tegen de beide Maria's in de hof (vers 10). De discipelen zijn niet direct naar Galilea gegaan, want in Gods Woord lezen we, dat de Heere op de eerste en de achtste dag in het midden van de discipelen verkeerde. Waar het echter om gaat is, dat de discipelen zijn gegaan. Ze hebben Hem gezocht op de plaats die Hij hen gezegd had. Deze mensen geloofden Hem op Zijn woord en deden naar Zijn woord. Voor één ontmoeting met Hem hadden ze vele uren en dagen reizen over.

Is dit voor ons niet een spiegel? Wat heeft u voor de dienst des Heeren over? Vaak laat alles ons zo koud. Voor alles tijd, voor alles belangstelling, behalve om de Heere te zoeken en te ontmoeten. Hij heeft gezegd waar Hij te vinden is. In de kerkdienst. Hoevelen zijn er die hierover klagen en zeggen: het is te moeilijk, het is teveel? Heel eenvoudig was de aanwijzing die de Heere aan de discipelen gegeven had. Geen plaats met altaren, want Het Offer is gebracht. Geen stemmingsvolle of wijdingsvolle omgeving. Het gaat ook niet om de omgeving van de ontmoeting, maar om het Woord dat de

Heere er zal spreken. Voor de discipelen was de plaats waar ze Hem ontmoetten een plaats van aangename herinneringen. Het was de streek waar ze meestentijds de 3 jaar voor Zijn kruisdood verkeerden. We zouden kunnen zeggen dat het voor hen een herdenkingsplaats was.

Deze plaatsen zijn ook Gods kinderen niet vreemd. Daar waar men Hem eerder ontmoet heeft, moet men Hem zoeken. Het is echter evenals bij de discipelen dat ze naar de ontmoetingsplaatsen getrokken moeten worden. Alleen met Jezus zijn de herdenkingsplaatsen levend. Zonder Hem is een herdenkingsplaats niets.

De ingenomen houding

En als zij Hem zagen. Hier is de uitgebeelde vervulling van Zijn gesproken woorden. Verwachtingsvol waren ze op weg naar Galilea gegaan. En nu? Zijn komst is het, die hun heil volmaakt. Zijn bekendmaking, Zijn Persoon overtreft alles.

Zo is het nog. Al is de Heere niet meer lichamelijk op aarde, naar Zijn Godheid, Majesteit en Geest wijkt Hij nimmermeer. Dat is niet alleen een verstandelijke belijdenis, maar ook een verwondering.

Wie waren zij aan wie Hij Zich wilde bekendmaken? Hoe waren ze geweest, toen Hij de pers van Gods toorn op Golgotha heeft getreden. Waren ze niet blind geweest voor de manier waarop Hij Zijn volk moest verlossen en de

schuld moest verzoenen? Voor zulke dwazen en blinden is er toch nog een woord. Een woord dat hen aanspoorde naar Galilea te gaan. Hoe groot zal alleen die bemoeienis al zijn geweest. Een woord voor degenen die zich als leugenaar leren kennen. Maar meer dan dat, ook een ontmoeting.

En zij aanbaden Hem. Voor de opstanding lezen we deze woorden niet zo vaak. Na Zijn opstanding echter wel. Geen wonder, hier staat Hij in de eerste trap van Zijn verhoging. Er straalt heerlijkheid van Hem af. Hij is de Verhoogde. En dat niet om Zichzelf, maar ten bate van de Zijnen. Wat zal er in hun harten zijn omgegaan. Een liefde voor Zijn Persoon, voor Zijn ambten. Een verwondering over Zijn weldaden voor de snoodsten van de zondaren. Een zielsbegeerte, de Kerk geknielend voor Christus. Doch sommigen twijfelden. Niet aan Jezus' opstanding. Maar omdat sommigen hebben gemeend dat het een geestesverschijning was. Een engel die evenals in de hof een boodschap bracht.

U vraagt zich misschien af hoe het komt dat zij juist nu, twijfelen. Weet u, alleen in de hemelse gewesten zal geen twijfel zijn. Op aarde zal ieder van Gods kinderen een strijd kennen. Een

Inhoud

Meditatie:	
Jezus in Galilea	1
Van stad tot stad	3
Commentaar:	
Johannes Paulus II	4
Hoofdmomenten van de Generale Synode(17) .	5
Gods Woord over de ergerissen(5)	7
Boekennieuws	8
Kerknieuws	9
Berichten	11
Preekbeurten	12

DE SAAMBINDER
Kerkelijk weekblad
der Gereformeerde Gemeenten.

Uitgave ten bate van de Emerituskas.

Hoofdredacteur: ds. A. Moerkerken.

Bijdragen van medewerkers en
boeken ter recensie aan:

ds. A. Moerkerken,
Händelstraat 1,
2901 JC Capelle aan den IJssel,
tel. 010-4472388, fax 010-4472263.

Redacteur: ds. G.J. van Aalst.
Molendijk 136, 3286 BK Klaaswaal
tel. 0186-576990, fax 0186-575105

Kerkelijk nieuws en berichten aan:

redactie-secretaris: J.J. Verhage
Klooslaan 9, 2985 CK Ridderkerk
tel. 0180-420865, fax 0180-423583

Administratie en betalingen van
abbonementen, adreswijzigingen,
predikbeurten en beroepingswerk aan:

De Saambinder - abonnementen,
Postbus 608, 3440 AP Woerden,
tel. 0348-489900, fax 0348-483599.
Postbankno. voor abonn. gelden: 64327.
email: kbgg@cbgg.nl

Alle **advertenties** aan:

Administratie van De Saambinder:
J. Honkoop, Jan Willem Frisohof 53,
2517 LA 's-Gravenhage,
tel. 070-3514465, fax 070-3512718.
Postbankno. 256686.
email: saambinder-adv@kliksafe.nl

Advertenties €0,50,- per mm.

Familieberichten

€0,40,- per mm.

Deze prijzen zijn excl. 19% btw.

Advertenties dienen uiterlijk donderdag
in bezit van de administratie te zijn.

Rouwadvertenties tot uiterlijk
maandagmorgen 9 uur.

Correspondentie-adres

Noord-Amerika:

Mr. Clarence Bleeker
1233 Leffingwell Av, N.E.,
Grand Rapids, Michigan,
U.S.A. 49505.

Abonnementsprijs bij vooruitbetaling:

voor Nederland: € 11,- per halfjaar
(te betalen per 1 april en 1 oktober
d.m.v. een acceptgiro)

voor het buitenland:

Luchtpost:

Amerika \$ 56,-, Canada \$ 68,-.

Zeepost:

Amerika \$ 49,-, Canada \$ 59,-.

De redactie kan niet aansprakelijk
worden gesteld voor de inhoud van de
advertenties en de ter recensie
aangeboden boeken.

strijd waarin ze zien dat ze altijd ver-
liezer zijn. De smart hierover brengt
twijfel teweeg. Wat is immers in de
mens te prijzen?

Een wonder, dat Jezus temidden van
aanbidding de twijfelenden niet weg-
stoot. Wat kan bijvoorbeeld de predi-
king beslag leggen. Wat kan er een
glans van uitgaan als Zijn Naam wordt
genoemd als de enige Naam onder de
hemel gegeven tot zaligheid. En tege-
lijkertijd kan het hart vol twijfel zijn.
'Zal dat voor mij gelden?' 'Zal Hij
zo'n groot zondaar als ik ben, zo onge-
lovig, niet wegstoten?' Wat voor bood-
schap is er voor hen die op de zeef lig-
gen.' Wat voor woord is er voor hen die
met een nauwe band zijn omkneld?
Mensen zijn moeilijke vertroosters.
Alleen Hij kan banden breken.

De ontvangen heerlijkheid

En Jezus bij hen komende. Wat is dat
liefelijk. Hier klopt het Evangelie. Hij
ziet van ver met gramschap aan, de
ijd'le waan der trotse zielen, máár ziet
op hen die need'rig knielen. Dan houdt
Zich de Heere niet ver, maar is Hij hen
nabij in hun twijfel.

De wereld bespreekt een andere twij-
fel. Twijfel aan het bestaan van God.
Twijfel aan het gezag van Zijn Woord.
De godsdienst bespreekt ook een ande-
re twijfel: 'het mocht eens niet waar
zijn'. Ze praten zo arm, maar behoren
tot de bezittende klasse. Bij Gods volk
is wel de wil om te geloven, maar niet
de kracht. Waar zal de kracht vandaan
moeten komen, als zij keer op keer

probeerden en niet vermochten?

Sprak Hij tot hen. Er is geen groter
wonder en geen groter eer dan dat Hij
Zijn woord persoonlijk tot hen richt.
Dan openen zich velden vol verwonde-
ring en valt er licht over tijd en eeu-
wigheid.

Mij is gegeven. Hier staat Christus op
de eerste trap van Zijn verhoging.
Straks volgen er meer. Het voert van
heerlijkheid tot heerlijkheid. Als loon
op Zijn werk ontvangt hij uit de hand
des Vaders deze heerlijkheid ten bate
van Zijn volk. Alle macht is in Zijn
hand gegeven. God houdt niet op God
te zijn. De Vader regeert door
Christus' hand. Het welbehagen zal
door Zijn hand gelukkiglijk voortgaan.
Daarvan krijgt God Drieëinig de eer.

In de hemel. Tienduizenden maal tien-
duizenden engelen staan Hem ter
beschikking. Wat een troost voor de
Kerk. Krachtens Zijn alwetendheid
aanschouwt Hij geheel hun hart en
leven. Hij beschermt, leidt, regeert en
onderhoudt. Op de aarde. Door Zijn
macht bouwt Hij Zijn Kerk. Elkeen die
Hij wedergeboren doet worden en die
Hij bekeert, is een blijk van die macht.
Wat niemand vermag, kan Hij. Is deze
Machtige u al te sterk geworden?
Knielt u, aanbidt u evenals de discipe-
len? Is het uw strijd of het in uw leven
wel waar is? O, zie Hem! Hij is mach-
tig dat Hij u dat doet. Hij is machtig,
opdat Hij het u bij vernieuwing doet.

Scherpenisse,

ds. A.A. Brugge

Van stad tot stad

Vier verblijvende dagen mochten we
als Theologische School aan het begin
van dit cursusjaar beleven. Een viertal
kandidaten kreeg van de Heere een
plaats aangewezen om de herdersstaf
op te nemen. U mag weten dat de
bevestiging van een kandidaat een dag
van blijdschap is voor docenten en stu-
denten van 'onze' school aan de
Boezemsingel. Wat is het groot om te
mogen zien dat een student, die in de
middellijke weg is toegerust tot het
ambt, een plaatsje ontvangt in Gods
ogst.

Vier verblijvende dagen ontvingen we,
achtereenvolgens op Urk, in Mid-
delburg, Barneveld (Kootwijkerbroek)

en Rotterdam, waar de broeders
Bakker, De Heer, Beens en Terlouw
bevestigd werden. Wat doet het goed
als er uit alle delen van het land
belangstelling is voor zulke diensten.
Wat mogen we dan, bij alle zorgen die
er zijn, iets voelen van de onderlinge
liefde en verbondenheid rond Gods
Woord. Laten we onze ogen toch niet
sluiten voor zulke gaven uit Gods
hand. Waar hebben we het aan ver-
diend?

Stiller

Vier studenten vertrokken van de
Theologische School. Eén student
kwam er bij. U begrijpt wel dat we als

docenten wel eens tegen elkaar hebben gezegd: Het is een stuk stiller geworden. Eerst negen studenten, nu zes. In de kring met stoelen bleven er plaatsen leeg. Ook de gemeenten hebben het gemerkt in het achterliggende jaar. Het aantal proponerende studenten nam af; de regelmaat waarmee er een student in de gemeenten voorging moest dus ook wel afnemen. We weten dat er (kleine) gemeenten zijn die zelden een predikant hebben, die echt uitzien naar een studentenzondag!

Het cursusjaar is alweer een eind voorbij. Dan verschijnt er opnieuw de oproep in *De Saambinder* van het curatorium. U hebt hem kunnen lezen. Hebt u er ook al werkzaamheden mee gehad? Werkzaamheden aan Gods genadetroon? We willen u in dit artikel meenemen naar een persoon die daar inderdaad werkzaamheden mee had. Het is Paulus, de grote heidenapostel. Wat heeft Paulus zijn krachten mogen verteren in de dienst des Heeren. Wij denken vaak zo gemakkelijk over zijn zendingsreizen. Maar wat was Paulus menigmaal in gevaren van rivieren, van moordenaars, van de Joden, van de heidenen. Wat ontmoette hij veel gevaren in de stad, in de woestijn, op de zee (2 Kor. 11:24-27). Maar er is nog een andere zorg die hem veel meer drukt: "Zonder de dingen die vanbuiten zijn, overvalt mij dagelijks de zorg van al de gemeenten". Kunnen we begrijpen dat Paulus, vanuit deze zorg, brieven schreef aan de gemeenten waar hij het Woord had mogen brengen? Kunnen we begrijpen dat Paulus een aantal gemeenten nog eens bezocht om het gemeentelieven te leiden overeenkomstig Gods wil?

Ouder

Ondertussen wordt Paulus ouder, zijn krachten worden minder. Hij weet dat de Joden niet zullen rusten voordat hij er niet meer zal zijn. De apostel wordt gevangen genomen, naar Rome gebracht, waar hij twee jaar in een eigen gehuurde woning verblijft. Daarna is hij hoogstwaarschijnlijk vrijgelaten en heeft hij nog een tijdlang mogen arbeiden in de gemeenten. Opnieuw heeft hij het Evangelie gebracht, in Macedonië, op Kreta, misschien in Spanje, zoals hij hoopte. Opmerkelijk is dat Paulus juist in deze tijd zoveel denkt over zijn opvolging. Hij heeft trouwe helpers, zeker. Lukas, Timothéüs, Titus, Tychicus, Crescens. Maar het werk is zo veelomvattend. De gemeenten vragen zoveel zorg. Daar is

orde in de gemeente nodig, daar is leiding nodig, daar zijn ambtsdragers nodig.

Vooraf in de brieven aan Timothéüs en Titus, de zogeheten pastorale zendbrieven, klinkt deze zorg van Paulus voor de gemeenten voortdurend door. Waarschijnlijk heeft hij deze brieven geschreven na zijn eerste vrijlating uit Rome. Als de apostel 2 Timothéüs schrijft, is hij inmiddels weer gevangen en weet hij dat zijn einde nabij is (zie 2 Tim. 4:6).

We zien Paulus achter zijn schrijftafel zitten. Hij is in eigen persoon naar Kreta gereisd om de gemeenten te dienen. Hij kon er niet te lang blijven, in de korte tijd die hem nog restte, lag er nog zoveel ambtelijk werk te wachten. Daarom heeft hij zijn trouwe helper Titus op het eiland achtergelaten om de zaken die niet afgehandeld waren te behartigen (Tit. 1:5). Nog een zeer belangrijke opdracht heeft Paulus aan zijn vriend Titus toebetrouwd, namelijk dat hij "van stad tot stad ouderlingen zou stellen, gelijk ik u bevolen heb".

Twee soorten ouderlingen

Van stad tot stad ouderlingen aanstellen. Deze opmerkelijke zin uit het eerste hoofdstuk van Titus trekt onze aandacht. We moeten eerst de vraag stellen over welke ouderlingen het hier gaat. De kanttekeningen merken op: "Namelijk die in het Woord arbeiden, dat is leraars". Het gaat dus over de leerouderlingen. Uit het Nieuwe Testament kunnen we weten dat er twee soorten ouderlingen zijn geweest. Aan de ene zijde waren er de regeerouderlingen. Hun voornaamste opdracht was om toezicht te houden op de gemeente. De regeerouderlingen zijn dus wat wij nu ouderlingen noemen. Daarnaast waren er ouderlingen die arbeidden in het Woord en de leer, zoals het bevestigingsformulier het noemt. Dat zijn de predikanten. Welnu, over de predikanten schrijft Paulus aan Titus dat hij ze van stad tot stad moet aanstellen. Op eigen gezag? Nee, vervolgt de apostel, "gelijk ik u bevolen heb", dat betekent naar de orde die Paulus eerder aan Titus had voorgehouden en die hij zelf ook in de praktijk had gebracht.

Hoe plechtig had de apostel Timothéüs, in aanwezigheid van veel getuigen, de handen opgelegd. Dat was gebeurd in Lystre, de geboortestad van Timothéüs. We lezen hierover in Handelingen 16:1-2. Paulus was op zijn eerste zendingsreis in de steden

Derbe en Lystre gekomen. Daar vond hij een jonge man, zoon van een gelovige Joodse vrouw en van een Griekse vader. Van deze jonge man werd een goed getuigenis gegeven van de christenen in Lystre en Iconium. Een goed getuigenis, namelijk, zo tekenen onze kanttekenaren aan, van godzaligheid en ervarenheid in de Heilige Schrift. Timothéüs kreeg, om zo te zeggen, een attest mee. En vervolgens heeft Paulus hem de handen opgelegd.

Wel, volgens deze zelfde orde vermaant de apostel Titus om van stad tot stad ouderlingen te stellen. De verkiezing van het Woord moet haar voortgang hebben! Er moeten predikers zijn! Niet zomaar één op een aantal steden, maar van stad tot stad. Want het heeft Gode behaagd om door de dwaasheid der prediking zalig te maken die geloven (1 Kor. 1:21). En hoe zullen zij in Hem geloven, van Welken zij niet gehoord hebben? En hoe zullen zij horen, zonder die hun predikt? (Rom. 10:14).

Geïnspireerd

Van stad tot stad. Is deze opdracht beperkt tot het eiland Kreta? Beperkt tot de situatie van bijna 2000 jaar geleden? Die gedachte moeten we verwerpen. Het was Gods Geest Die Paulus dreef om Timothéüs en Titus de handen op te leggen om hen in de middellijke weg af te zonderen tot het predikambt. Het was Gods Geest Die Paulus inspireerde de brief aan zijn geliefde vriend Titus te schrijven. Het is dus meer dan een apostolische opdracht, het is Gods geopenbaarde wil dat er predikers van het Woord zijn. Predikers om het wonder van Gods welbehagen aan de harten van de hoorders te leggen. Het is Gods geopenbaarde wil dat er drie ambten zijn in de gemeente. Van stad tot stad.

Wat is er de oorzaak van dat zovele van onze gemeenten vacant zijn? Leggen we het apostolische woord "van stad tot stad" naast de praktijk binnen ons kerkverband, dan ziet ieder het verschil. Moeiteloos kunnen we de steden en ook de dorpen opnoemen waar gemeenten soms al jarenlang vacant zijn. U mag eerlijk van me weten dat deze situatie met veel stof tot overdenking geeft. Wat is de oorzaak?

Laten we oorzaak toch niet zoeken buiten onszelf. Dat gebeurt zo gemakkelijk. Dat gebeurt te vaak, vrees ik. Het curatorium doet het in de ogen van velen zo verkeerd. Je hoort het wel eens zeggen: Als nu jonge mensen zich

melden, die zich gedrongen weten tot het ambt, die zo graag willen getuigen, dan is het toch een schande voor een kerkverband hen af te wijzen?

Het zal toch bekend zijn dat het curatorium er biddend naar uitziet Gods werk te mogen horen, een overslag te mogen krijgen van wat jonge mannen vertellen over hun persoonlijk leven en roeping tot het ambt? Het curatorium ziet er echt naar uit mannen toe te laten tot de opleiding. Maar het moet kunnen! Als de Heere daarvan geen getuigenis geeft, dan kan het niet. Dat is toch zo helder als glas?

Twist

Van stad tot stad. Nog één keer de vraag: Waarom zijn zoveel gemeenten vacant? Wie heeft de oorzaak wel eens

bij zichzelf gevonden? Wie weet zielsbevindelijk iets van de twist die God rechtvaardig met onze gemeenten kan twisten, vanwege de liefdeloosheid van velen, de wereldgelijkvormigheid die meer en meer doorbreekt, de berekeneerde godsdienst die het leven bespreekt, maar juist zo het ware leven benauwt? Is het ons wel eens een wonder geweest dat God nog arbeiders uitstoot? Wie kan eerlijk zeggen het *doorleefd* te hebben dat we dit jaar niet één nieuwe student verdiend hebben? Zijn er zulke zuchtters onder ons? Laten zij de Heere ernstig smeken of Hij nog wonderen wil werken. Opdat er arbeiders mogen zijn in de oogst. Van stad tot stad.

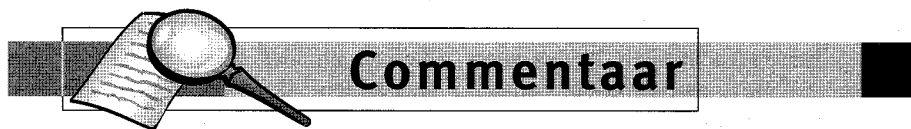
Klaaswaal,

ds. G.J. van Aalst

wonen. Waarschijnlijk niet vanwege zijn ethische opvattingen, maar vanwege zijn alom geprezen inzet ten behoeve van vrede, gerechtigheid en solidariteit. Om deze waarden wordt de overleden paus alom geprezen. Hij was inderdaad een politieke paus. Zijn strijd voor de mensenrechten en tegen de armoede was van groot politiek belang. Dat bewees dat hij een mens was van deze tijd, beïnvloed door de tijdgeest, die meer spreekt over mensenrechten dan over de verplichtingen van liefde die voortvloeien uit de wet van God. Maar tegelijk was deze paus ook een orthodoxe roomse paus.

Orthodox rooms

De paus stond in de roomse traditie. Hij meende te zijn de opvolger van Christus. Er was in zijn ogen maar één kerk. Dat is de Rooms-katholieke Kerk, geleid door de opvolger van Petrus. Al zijn sommigen van mening dat de RK-kerk sedert het Tweede Vaticaans Concilie opener is geworden naar de protestantse kerken en er ook daar een zoeken naar eenheid is ontstaan, toch moeten we ons daar niet op verkijken. De protestantse kerken zijn eigenlijk in de visie van Rome geen kerken. Hooguit mogen zij de naam van kerkelijke gemeenschappen dragen. De positie van het Vaticaan is door Johannes Paulus II eerder versterkt dan afgezwakt. De kerk is bij Rome heilsinstituut, instrument in het verlossingswerk van God. De Mariaverering is door hem sterk uitgebouwd. De viering van de eucharistie wordt door Rome beschouwd als een criterium voor de vraag of een kerk een ware kerk is. De opvattingen van Rome en van de protestantse kerken die vasthouden aan de Drie formulieren van enigheid staan in dit opzicht haaks op elkaar. De mis blijft een verloochening van de enige offerande en van het lijden van Jezus Christus en een vervloekte afgoderij. Niet zo scherp, zal misschien een lezer denken of zeggen. Maar van de kant van Rome blijft de opstelling ook scherp. Hoewel de betrekkingen van de Roomse kerk tot de Joden verbeterd zijn en de paus zelfs schuld heeft betuigd voor de behandeling van Joden, ketters, vrouwen en indianen, de anathema's van het Concilie van Trente zijn nooit herroepen. Dat zal de Roomse kerk ook nooit doen. Het 'vervloekt' van Trente blijft gehandhaafd. Dit concilie (1545-1563) had een uitgesproken anti-protestants karakter. De dwalingen van de 'ketter' werden maar niet ver-

Johannes Paulus II

Ontzaglijk veel mensen die de uitvaart van de op zaterdag 2 april jl. overleden paus Johannes Paulus II wilden bijwonen, moest Rome verwerken. Ook het onderdak bieden en de beveiliging van zo'n 200 staatshoofden, onder wie president Bush van de Verenigde Staten, bezorgde veel hoofdbrekens. De opvattingen over de overleden paus, met zijn eigen naam Karol Wojtyla, zijn zeer onderscheiden. De een noemt hem de paus van de contrareformatie (*NRCHandelsblad*). De ander betitelt hem als een politieke paus (*ND*). Een kop in het *RD* luidt "een orthodoxe roomse paus". Weer een ander noemt hem de antichrist. Is deze man door zijn pontificaat van meer dan 25 jaar dan van zo grote betekenis dat al die typeringen van hem waar zijn?

Contrareformatie

Hij was de paus van de contrareformatie, als we daaronder tenminste verstaan, dat hij als een echte roomse paus een echt rooms gezicht heeft getoond. En dat deed hij. In meerdere opzichten. Modernisering van de roomse kerk was niet zijn missie. Johannes Paulus II heeft door zijn bisschopsbenoemingen ook de Nederlandse kerkprovincie

voorzien van bestuurders die het traditionele katholicisme moesten bevorderen en bewaken. Ook is hij de man die, als het om normen en waarden gaat, dingen heeft gezegd en gesproken, die in ethisch opzicht als traditioneel rooms kunnen worden bestempeld en die – laten we daarin ook eerlijk zijn – in vele opzichten aansluiten bij onze opvattingen over normen en waarden. Ik denk dan aan zijn strijd tegen abortus en euthanasie, zijn verzet tegen openstelling van het huwelijk voor mensen van hetzelfde geslacht, het homohuwelijk en zijn openlijke veroordeling van de homoseksualiteit en zijn afwijzen van de pil en andere voorbehoedmiddelen. Of die ethische opvattingen veel gewicht in de schaal leggen bij de parochianen is overigens nog maar de vraag. In een verslag over de gevolgen van de dood van de paus in Polen, zijn geboorteland, hoorde ik iemand zeggen: hij is onze 'papa', onze nationale trots, maar tegelijkertijd bleek dat het merendeel van de Polen zich niets van de ethische uitspraken van de paus aantrekt en zeker niet als het gaat om het gebruik van voorbehoedmiddelen. Vooral veel jongeren trekken naar Rome om de uitvaart van de paus bij te

worpen, op hen werden de woorden van Paulus uit 1 Korinthe 16:22 toegepast: "Hij zij vervloekt". Uit *De Kerk van alle tijden* van L. Praamsma ontleen we een paar van deze anathema's.

- wie zegt dat na Adams val de vrije wil van de mens verloren of vernietigd is, hij zij vervloekt.
- wie zegt dat de goddeloze of de zondaar alleen door het geloof gerechtvaardigd wordt, met de bedoeling dat niets anders gevraagd wordt om mee te helpen om de genade van de rechtvaardiging te verkrijgen, en dat het niet nodig is dat iemand door zijn eigen wil zich daarop voorbereidt, hij zij vervloekt.
- wie zegt dat het rechtvaardigend geloof niets anders is dan het vertrouwen op de barmhartigheid van God, die de zonden om Christus' wil vergeeft, hij zij vervloekt.

We zouden nog meer voorbeelden kunnen noemen, maar genoeg. Duidelijk zal zijn dat deze uitspraken de leer van de reformatie, nee de leer van Gods Woord, opzij zetten en de uitspraken van Paulus dat de mens alleen door het geloof in Christus wordt gerechtvaardigd voor God, tot een leugen maken. Als u niet gelooft dat de opvattingen van Rome nog dezelfde zijn, dan moet u maar eens een Roomse catechismus ter hand nemen.

Antichrist

Is de paus dan de antichrist? Zo werd

hij door de Nadere Reformatoren wel genoemd. Maar het gaat niet om een mens, het gaat om de leer. Het instituut paus, waarbij de bisschop van Rome als onfeilbaar wordt gezien, is een antichristelijk instituut. Christus is het Hoofd van Zijn Kerk, ook van de strijdende Kerk op aarde. Hij regeert Zijn gemeente door Zijn Woord en door Zijn Geest. Niet door een mens. Dat Hij de ambten gegeven heeft, is duidelijk. Maar ambtsdragers zijn geen plaatsbekleders van Christus, maar dienaars om Christus' wil. Niets dan slijk in Gods heilige vingers. We hoeven niet over een mens te oordelen. Maar zolang de kerk van Rome de anathema's niet herroept, hebben we geen enkele reden om oecumenische toenadering te zoeken. Sluit dat dan ook uit dat we niet waar dat mogelijk is met Rome ons verzetten tegen de teloorgang van normen en waarden gegrond op Gods Woord? Nee, dat hoeft ook helemaal niet. Maar Rome blijft een kerk, waar zalig worden niet uitsluitend genade is, maar waar het zelfs mogelijk is dat mensen door een ander mens worden zaligverklaard of zelfs tot heilige worden verklaard. Dat heeft ook deze paus gedaan en nog veel meer dan anderen voor hem. Hij heeft 1227 mensen zalig en 477 mensen heilig verklaard. In het gericht telt echter niet de pauselijke absolutie, maar het zaligmakend geloof in de gekruiste en opgestane Christus.

Capelle aan den IJssel, ds. W. Silfhout

opmerkingen gemaakt. Daarnaast werden indringende vragen gesteld. Het rapport neemt soms afstand van de kanttekeningen, zoals bij 1 Korinthe 7:10-16. Wat is de status van zo'n uitleg? Worden de gemeenten daaraan gebonden? Kan er niet meer gezegd worden over het huwelijk als verbond? Hoe hebben de oudvaders de kernteksten over echtscheiding uitgelegd? Schriftuitleg vindt toch ook plaats in gemeenschap met de kerk der eeuwen? Als hoererij (porneia, geslachtsgemeenschap) de enige grond voor echtscheiding vormt, hoe is dan de verhouding tot de zogenaamde affectieve relatie?

De preses concludeerde na de uitvoerige bespreking dat het rapport nog niet kon worden vastgesteld, maar een voorlopig karakter behoudt. De commissie kan zich in alle rust in de komende twee en half jaar verder op de problematiek bezinnen en zal daarbij ook ingaan op de opmerkingen die door de synode zijn gemaakt. Het rapport, uitgebracht aan de Generale Synode van 1977, blijft voornamelijk uitgangspunt voor het kerkelijk handelen.

Contacten met de Gereformeerde Gemeenten in Nederland

Het eerste onderwerp op de avondvergadering van 17 maart werd gevormd door het rapport van de Commissie Kerkelijke Eenheid en Verscheidenheid. Veruit de meeste aandacht gaf de synode aan het verslag van een drietal besprekingen met de Gereformeerde Gemeenten in Nederland, die in een openhartige en goede sfeer hadden plaatsgevonden. De commissie concludeerde dat er inhoudelijk op grond van Schrift en belijdenis een grote mate van overeenstemming bestaat over de inhoud van de beloften, over het moeten functioneren daarvan in de prediking en over de verkondiging van het aanbod van genade. Wel leefde in de synode de vraag of de prediking van het aanbod van genade in de Gereformeerde Gemeenten in Nederland wel voldoende functioneert.

Het voorstel van de commissie om de kerkrechtelijke gang van zaken op de synode van 1953 nog eens te evalueren en zich daarover uit te spreken bracht enkele afgevaardigden tot het plaatsen van kritische kanttekeningen. Dat kan niet plaats hebben zonder dat de voor geschiedenis van 1953 – waartoe 1950 behoort – erbij wordt betrokken. Er zal ook moeten worden gesproken over het verlaten van de Generale Synode

Hoofdmomenten van de Generale Synode 2004-2005

(slot)

Halverwege de middag van 17 maart – de laatste synodedag – vroeg de preses de aandacht van de afgevaardigden voor het rapport van de Commissie kerkelijke huwelijksbevestiging na echtscheiding. Deze commissie was tijdens de septemberzitting ingesteld in verband met voorstellen of instructies van de Particuliere Synode Zuid-West en de Particuliere Synode Oost. De eerstgenoemde synode vroeg om meer duidelijkheid over de vraag wanneer na een scheiding een kerkelijke huwelijksbevestiging mogelijk is. De laatstgenoemde synode richtte de aandacht op een zogenaamd schuldloos gescheiden ambtsdrager, die te kennen geeft opnieuw in het huwelijk te willen treden. Hoe moeten kerkelijke vergaderingen in zo'n situatie handelen?

Veel vragen en een vervolg

De commissie legde een rapport op tafel van veertig bladzijden, waarin met name de noodzaak werd beklemtoond om te luisteren naar de Schrift en werd ingegaan op de uitleg van een

aantal kernteksten. In de discussie bleek dat de geboden woordstudies op sommige punten deze niet eenvoudige stof verhelderden en op andere punten aanleiding gaven tot een nadere bezinning. Er werden dan waarderende

door enkele afgevaardigden in 1953. Een dergelijke evaluatie vraagt om een gedegen onderzoek. De preses zegde deze afgevaardigden toe dat er eerst een grondig onderzoek zal plaats vinden. Er wordt nu geen enkele uitspraak gedaan.

Een andere afgevaardigde proefde in de door de commissie in het rapport gegeven beoordeling van de gesprekken, dat er in 1953 geen sprake zou zijn geweest van een leergeschied. Hij miste in de rapportage elke verwijzing naar de besprekingen die in het midden van de jaren zestig werden gehouden en die toen niet tot resultaat leidden. Uit de toen gevoerde correspondentie blijkt zijns inziens dat het mislukken van die besprekingen een verschil in de leer als achtergrond had. Zou de commissie daarvan ook goede notitie willen nemen? Een van de predikanten stelde de vraag aan de orde naar de geestelijke herkenning. Het gaat erom dat men elkaar vindt op basis van Schrift en belijdenis. Wordt het hart geraakt? Enkele synodeleden gaven aan dat die herkenning in persoonlijke contacten er zeker is. Andere sprekers wezen op de opdracht om de eenheid van de kerk van Christus in ons land te zoeken. De synode besloot tenslotte om de gesprekken met de Gereformeerde Gemeenten in Nederland voort te zetten.

Contacten met de Oud Gereformeerde Gemeenten in Nederland, de Christelijke Gereformeerde Kerken in Nederland en de Hersteld Hervormde Kerk

Uit het rapport bleek dat er zes maal een samenspreking is geweest met deputaten van de Christelijke Gereformeerde Kerken in Nederland. Daarbij werd met elkaar ondermeer gesproken over de toe-eigening van het heil en de prediking van de beloften, de leer van de verbonden en de Heilige Doop, het Heilig Avondmaal en de openbare belijdenis des geloofs. Door beide delegaties werd vastgesteld dat er nu geen perspectief bestaat op kerkelijke eenheid. Desondanks is men van mening dat voortzetting van de contacten zinvol moet worden geacht, zij het met een lagere frequentie, met het oog op een verdere vervreemding van elkaar en het voorkomen van karikatuurvorming. De synode kon zich hierin vinden en gaf aan dat in deze contacten met name ook over de visie op de Schrift moet worden gesproken. De commissie voerde twee gesprekken

met de Commissie voor onderzoek van de Oud Gereformeerde Gemeenten in Nederland. In 1968 besloten beide kerkverbanden elkaars attestaties te erkennen. In de praktijk werd met dit besluit nog al verschillend omgegaan. De gesprekken hadden geleid tot een gemeenschappelijk voorstel om tot verbetering van deze praktijk te komen. De Generale Synode ging met dit voorstel akkoord. De commissie rapporteerde dat men van de zijde van de Oud Gereformeerde Gemeenten geen concrete mogelijkheden zag voor verdergaande vormen van samenwerking. Eén van de predikanten meende dat daarvoor toch wel openingen aanwezig konden zijn. Hij dacht aan samenwerking ten behoeve van het werk voor Israël en bij bijzondere noden. De commissie zegde toe dit punt bij verdere besprekingen in te brengen. De synode stemde in met het voorstel om tweemaal per drie jaar een bespreking met de vertegenwoordiging van de Oud Gereformeerde Gemeenten te houden.

De vergadering nam een voorstel over van ds. P. Mulder, de tweede preses, om ook in de richting van de Hersteld Hervormde Kerk de bereidheid uit te spreken om te komen tot een gesprek.

Moderne media

Veel aandacht kreeg ook het rapport van de Commissie Moderne Media, die de gemeenten dient met een voortgaande bezinning op een bijbels verantwoorde houding tegenover de moderne media. Tijdens een brede, indringende discussie stelde de vergadering vast, dat de problematiek op dit gebied steeds ingrijpender wordt. De tv op het mobieltje komt eraan. De moderne media komen als een vloedgolf over onze gezinnen en onze jongeren heen. Het is niet mogelijk dat de kerk tot in detail concrete regels kan verschaffen. "De vrede des Heeren vormt het beste filter voor internet". Het grote belang van een innerlijke, geestelijke distantie wordt steeds duidelijker. Het benadrukken daarvan in prediking, opvoeding en voorlichting kan onder beding van Gods zegen leiden tot het weerbaar maken van leden en doopleden. De kerk moet zich richten op het vormen van het geweten. De synode sloot zich bij deze opmerkingen in het rapportenboek (blz. 456) aan. Alleen wanneer het dringend noodzakelijk is, kan er gebruik gemaakt worden van internet. Talloze activiteiten op internet blijven vragen

om een sterk afkeurende houding.

Het is niet mogelijk het bezit van open internet als zodanig censurabel te stellen. De gemeenten dienen zich te houden aan de uitspraak van de synode van 1998, die door één van de predikanten werd geciteerd: "Wanneer er sprake is van onverantwoord en dus zondig internetgebruik, dan zal ernstige vermaning moeten volgen. Is het gebruik van internet uiting van een verwereldlijkt leven en leidt ook de vermaning niet tot verbetering, dan kan ambtelijk vermaan en zonodig verdere censuur noodzakelijk zijn. Wat is het in deze, evenals bij andere vormen van een leven strijdig met de geboden des Heeren, steeds weer nodig dat dit in biddend opzien tot de Heere geschiedt" (Acta 1998, blz. 624-625).

De bespreking werd afgerond met een bezinning over het al niet gebruik maken van een website voor zakelijke presentie op het internet. In het onderwijs, in het zakenleven en allerlei andere sectoren van de samenleving wordt daarvan algemeen gebruik gemaakt. De synode sprak uit dat men deze mogelijkheid, die ook voor deputaatschappen van belang kan zijn, niet wilde blokkeren, mits het gebruik daarvan plaats vindt "onder uiterste terughoudendheid", zoals de voorzitter verwoordde. Hij vatte de bezinning samen in enkele korte zinnen: "Hebben we internet niet nodig, houd het buiten de deur. Hebben we het nodig, neem dan gefilterd internet. Laat gewetensvorming hier toch alle aandacht krijgen".

Sluiting

Inmiddels was het tien uur 's avonds. De sluiting van de synode kwam nu in zicht. Die werd vooraf gegaan door een aantal gebruikelijke mededelingen. De roepende kerk voor de Generale Synode van 2007 Deo volente is 's-Gravenpolder. De bidstond voor deze synode zal vermoedelijk gehouden worden op 11 september 2007 in het kerkgebouw van Rotterdam-C. Dit met het oog op het feit dat het kerkverband van de Gereformeerde Gemeenten daar honderd jaar geleden gestalte kreeg. De synodevergadering zelf zal in Utrecht gehouden worden. De preses richtte zich met woorden van hartelijke dank tot het kostersechtpaar en alle helpsters en helpers van de Gereformeerde Gemeente te Utrecht, die zich uitstekend van hun verzorgende taak hadden ge-

kweten. Hij deelde mee dat 2007 het laatste jaar zal zijn, dat de synode in Utrecht zal vergaderen. In verband met de bereikbaarheid van de kerk in de binnenstad, de parkeerproblematiek en de daaraan verbonden kostenpost zal worden uitgezien naar een andere vergaderplaats.

De preses signaleerde dat de synode vijf dagen intensief had vergaderd. De goede hand Gods mocht daarin worden opgemerkt. De besprekingen verliepen in een goede, broederlijke sfeer. Hij verwees naar het openingswoord van de laatste zittingsdag. "Uit degenen, die Gij Mij gegeven hebt, heb Ik niemand verloren". Koning Jezus waakt over Zijn Kerk. Daarom is er geen zaak die er beter voor staat dan zaak van de Kerk des Heeren.

Vervolgens kreeg volgens het bestaande gebruik de eerste scriba, ds. W. Silfhout, het woord. Hij richtte zich namens de vergadering met woorden van hartelijke dank tot de preses: "U laat ieder zijn zegje zeggen en toch weet u de grote lijnen in de hand te houden". Wij hebben mogen opmerken dat de Heere u, ook gelet op uw persoonlijk omstandigheden, heeft willen helpen. Als wij iets vermogen, komt Hem alleen de eer toe. In zijn dankwoord betrok de scriba ook ds. P. Mulder, de tweede preses. Tenslotte sloot ds. Silfhout deze laatste vergadering van de Generale Synode 2005-2006 met het laten zingen van Psalm 19:7 en gebed.

Boskoop, ds. M. Golverdingen

Gods Woord over de ergernissen

(5) De didrachmen betaald?

Wij mogen niemand aanstoot geven. Het kan wezen dat het beter is *schade* en *ongelijk* te lijden, dan dat we iemand ergeren. In de dagen van Nehemia werd ingevoerd dat elke Israëliet jaarlijks een vrijwillig bijdrage zou geven, tot onderhoud van de tempel en de tempeldienst (Neh. 10:32). Sindsdien was dat zo gebleven van geslacht op geslacht, eeuwen lang. Wel was die vrijwillige bijdrage in de loop van de tijd verhoogd van een derde sikkil tot een halve sikkil. In de dagen dat de Heere Jezus op de aarde was, bedroeg dat bedrag twee drachmen. Kortheidshalve aangeduid met de *di-drachmen*. Het geld werd geïnd door mannen die daar speciaal voor aangesteld waren. De Joden, die grote moeite hadden de keizer te geven wat des keizers was, waren bijna zonder uitzondering gewillig om de didrachmen te betalen, ook al was dit niet uitdrukkelijk geboden in de wet van Mozes. Want immers, het was voor het paleis van de grote Koning – het huis van de God Israëls te Jeruzalem!

Nu was het zo gegaan, dat de Heere Jezus de didrachmen nog niet had betaald. En dat was natuurlijk degenen die het geld moesten innen, opgevalen. Opmerkelijk is wat ze deden. Want ze gingen niet naar de Heere Jezus Zelf, maar ze spraken Petrus er over

aan, en zeiden: "Uw Meester, betaalt Hij de didrachmen niet?" Sommigen denken dat ze deze vraag oprecht en wat verbaasd hebben gesteld. Maar alles wijst er op dat ze het deden met een hatelijke bedoeling. Maar hoe het ook zij, die mannen vonden dat Jezus óók de didrachmen moest afdragen. Want waarom zou Hij niet? Iedereen deed het. Het was een goed gebruik in Israëel, want het was tenslotte voor de dienst des Heeren. Dit alles gebeurde in Kapernaüm, de plaats die tot de hemel toe verhoogd was geworden (Matth. 11:23). Want daar was het huis waar Jezus woonde (Matth. 4:13). Vele wondertekenen had Hij in die plaats verricht. O, wat had het Licht met grote heerlijkheid daar geschenen! Maar ook nu bleek dat de duisternis Hetzelve niet heeft begrepen.

Er was zelfs geen enkele gedachte bij die mannen, dat de tempel het huis van Jezus' Vader is, en dat Jezus de Zoon van God is. Het komt niet bij hen op, dat Hij de beloofde Messias is, Die gekomen is tot *Zijn* tempel (Mal. 3:1). Hij is gekomen om te betalen. De bloedprijs van het Lam Gods! Gewillig zal Hij Zich in de dood overgeven! En met één Offerande in eeuwigheid volmaken, degenen die geheiligd worden. Vergelijk dat eens met die vraag!: "Uw Meester, betaalt Hij de didrachmen niet?" O, hoe billijk had de Heere kunnen weigeren! En dat heeft Hij, nee,

niet aan die twee mannen uitgelegd, maar wel aan Petrus (Matth. 17:25,26). Petrus, die beleden had met hart en mond: Gij zij de Christus, de Zoon des levenden Gods!

Maar opdat wij hen geen aanstoot geven..., Mattheüs 17:27a

Jezus betaalde de didrachmen. En wat was de reden? Hij zegt tegen Petrus: "Opdat wij hun geen aanstoot geven...". De Heere wist wel dat ze het Hem bijzonder kwalijk zouden nemen, als Hij niet betaalde. Ze zouden in Kapernaüm hebben rondgebazuind: 'Die Jezus wil niet eens de didrachmen afstaan! Het blijkt dat Hij voor de tempel niets over heeft! En Deze leert dan dagelijks het volk!' O, wat zouden ze er schande van gesproken hebben in hun blindheid. Ze zouden Jezus verdacht hebben gemaakt als een verachter van het huis Gods, en vele anderen daarin meegesleept hebben. Wat zouden ze zich er aan gestoten hebben! En zeker, dat zou hun eigen zonde zijn. Hun grote schuld zouden ze alleen nog maar groter maken. Het zou nog erger met hen worden, dan het al was. En zie, dat wilde Jezus voorkomen.

O, wat een onnaspeurlijke lankmoedigheid toont Hij hier. Liever betaalde Hij de didrachmen, dan dat zij zich zouden stoten. Hij zei tegen Petrus: Opdat *wij* hun geen aanstoot geven. Waarmee de Heere Zijn volk leren wil: doe gij in soortgelijke gevallen, als Ik heb gedaan. Het kan wezen dat u het volste recht hebt om iets te doen of niet te doen, maar dat het toch beter is uzelf te verloochenen. Zie van uw recht af, als u denkt dat uw naaste zich aan uw doen of laten zal stoten en zich dus ernstig zou bezondigen door verachtelijk te spreken over God en Zijn dienst en Zijn volk. Zou het *ú* niet bedroeven? En zou *hij* geen wee over zich halen? Heb dan medelijden met hem, en lijdt (hoewel de gerechtigheid aan uw zijde is) liever schade en ongelijk. Indien het mogelijk is, zoveel in u is... (Rom. 12:18).

Opdat wij hen geen aanstoot geven... Overdenk veel dat woordje *wij*! En vraag of Hij uw Meester wil zijn. Of Hij u wil onderwijzen, in welke omstandigheid of moeilijkheid u ook mag komen. Zoals David deed in die lange 119^e Psalm. Opdat met Paulus gezegd mag worden (1 Kor. 10:33): "Gelijkerwijs ik ook in alles allen behaag, niet zoekend mijn eigen voordeel, maar het [voordeel] van velen,

opdat zij mochten behouden worden.” Overigens, hebt u wel eens met aandacht gelezen op welke wijze Jezus de didrachmen heeft betaald? Petrus kreeg de opdracht om naar de zee te gaan en de angel uit te werpen. De eerste vis die zou opkomen, moest hij nemen. Waarom? Jezus zegt tegen hem: “En zijn mond geopend hebbende, zult gij een stater vinden; neem dien en geeft hem aan hen voor Mij en u.” Een stater is gelijk aan vier drachmen. Die moest hij geven aan degenen die de didrachmen ontvingen – voor Jezus en hemzelf! De Heere deed dus een wonder. Hij bewees dat Hij Gods Zoon is. Dat Hij beschikking heeft

over al het goed van Zijn Vader. Want Hij is Erfgenaam en Heere van alles. Hem is gegeven alle macht in hemel en op aarde! Zou Hij niet weten wat Zijn volk nodig heeft? Oók wanneer zij, naar Zijn Woord, liever schade lijden dan anderen aanstoot geven. O, Zijn volk zal niets te kort komen. Altijd weet Hij nog wel een vis op te halen met in de bek al wat nodig en gepast is. Want Hij is hun Meester. Hij heeft hen gekocht met Zijn kostbaar hartebloed. Voor tijd en eeuwigheid liggen ze voor Zijn rekening, hoe het ook ga!
(wordt vervolgd)

Barneveld,

ds. C. Hogchem

ervoor dat uw bestelling eind april op een afhaaladres bij u in de buurt ligt. U betaalt dan géén portokosten.

Lisse,

ds. C. Neele

Ds. L.G.C. Ledeboer, Ontferm U onzer uit genâ. Gedichten. Den Hertog, Houten, 85 blz., gebonden € 9.90

Weinig mensen weten, dat ds. L.G.C. Ledeboer (1808-1863) veel gedichten heeft geschreven. Ze hebben niet altijd dezelfde dichterlijke waarde, maar er zijn bijzonder treffende verzen onder. Het is jammer dat deze erfenis van een predikant die voor de gemeenten in de negentiende eeuw zo veel heeft betekend, zo vergeten is. Dr. H. Florijn heeft nu een vijftigtal gedichten bijeen gebracht in een fraai uitgegeven bundeltje: *Ontferm U onzer uit genâ*. Daarin komt het tere ‘Kindergebedje’ voor, waaruit ik twee verzen doorgeef:

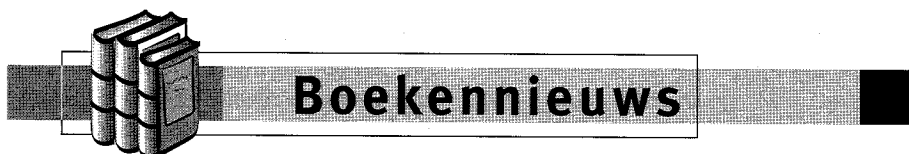
*Neig mijn oren,
Om te horen,
Naar Uw Woord;
Trek mij, Heere,
U ter ere,
Door Uw koord*

*Doe ons kind'ren,
Niets verhind'ren,
Tot Uw troon,
Vrij te treden,
Doe zo heden,
In Uw Zoon.*

De samensteller heeft de opgenomen gedichten in drie rubrieken ingedeeld: 1. Geestelijk leven, 2. Bijzondere geleedeheden en 3. Sions staat en toestand. De keuze van de gedichten spreekt aan, al zouden de gedichten voor kinderen wel wat sterker vertegenwoordigd mogen zijn. Het bekende ‘Wij strijden voor de Dordtse leer, omdat zij is van God de Heer!’, staat ook in de bundel. Ook daarin blijkt met hoeveel liefde en innigheid ds. Ledeboer kan spreken over Christus en Zijn borgwerk. Lees de gedichten voor uw persoonlijke stichting in een stil moment. Laat uw jonge kinderen een gedichtje uit het hoofd leren. Ze maken het zich zo eigen. Waarom zouden we zulke verzen niet op zondagmiddag of -avond in de gezinskring laten opzeggen? De gedichten lenen zich in veel gevallen ook voor gebruik in verenigingsverband. Het bundeltje is bovendien een uitnemend geschenkboekje. Aanbevolen!

Boskoop

ds. M. Golverdingen

Diverse auteurs, Beveiligd in de duist're nacht. Uitg. Den Hertog Houten, 164 blz. Prijs: € 12,95.

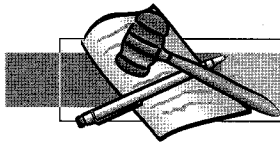
In veel families is in de jaren na de oorlog verteld over de gebeurtenissen in de periode 1940-1945. Ook Gods kinderen hebben aan hun nageslacht mogen vertellen wie de Heere voor hen was in deze moeilijke tijd. Ik kan me vele verhalen van mijn grootvader herinneren. De Heere werkte door de onmogelijkheid heen. Toch mocht Zijn leiding worden ervaren in honger en doodsgevaar. Wat is het belangrijk dat deze geschiedenissen voor ons nageslacht bewaard blijven! Opdat ze hun hoop op God zouden stellen (Psalm 78).

Er verschijnt een prachtig boek met echt gebeurde verhalen. Het heet: **‘Beveiligd in de duist're nacht...’**. Velen zullen het ter hand nemen. Het zal een blijvende indruk nalaten over de daden des Heeren. Het boek met 18 verhalen is geschikt voor jongeren vanaf tien jaar. Voor de bovenbouw van de basisschool is het zeer geschikt om te gebruiken. In deze verhalen komt Gods hand in de Tweede Wereldoorlog duidelijk naar voren. Het boek is echter zo geschreven dat ouderen er ook gebruik van kunnen maken. Omdat het waar gebeurde verhalen zijn, zal het ouderen zeker aanspreken. We nemen ter illustratie een gedeelte over uit het hoofdstuk ‘Al wat Gij ooit beloofd hebt’, geschreven door Mw. J. Kranendonk-Gijssen.

‘In de kamer is het een drukte van belang. Negenenzeventig mannen uit de gemeente van Rotterdam-Zuid hebben een oproep gekregen. Velen van hen zijn

vanavond naar de pastorie gekomen. Ze willen graag nog afscheid nemen van hun geliefde dominee voor ze naar de kazerne vertrekken. Zodra ze allemaal een plaatsje gevonden hebben, gaat dominee Lamain in het midden van de kamer staan. Hij kijkt de kring eens rond en zegt: “Geliefde gemeenteleden; mijn vrouw en ik zijn blij dat jullie ons nog komen bezoeken voordat jullie vertrekken. Wat zal er allemaal in jullie hart omgaan. De toekomst is onzeker. We mogen wel vrezen dat de Heere met Zijn oordelen komt! En wees eens eerlijk, zou de Heere onrecht doen?” Vol liefde wijst hij de mannen op de woorden uit Psalm 91. “Die in de schuilplaats des Allerhoogsten is gezeten, die zal vernachten in de schaduw des Almachtigen. Ontroerd voegt hij er aan toe: “En dat wens ik u allen zo van harte toe”.

In dit hoofdstuk wordt ook verteld over de worsteling van ds. Lamain. Hij mocht geloven dat deze 79 mannen allen terug mochten keren. De Heere heeft het waargemaakt. Door de onmogelijkheid heen. De verhalen zijn geschreven door mevr. A. Vogelaar- van Amersfoort, mevr. Karels-Meeuse en anderen. Deze uitgave is geïllustreerd en voorzien van degelijke kaft. De netto-opbrengst van dit boek komt ten goede aan de kerkbouw van de **Gereformeerde Gemeente te Barendrecht**. Als u vóór 17 april € 12,95 overmaakt op rekeningnr. 1042.70.926 t.n.v. Ger. Gem. inz. Actiecommissie te Barendrecht onder vermelding van uw naam, adres en telefoonnummer, zorgt de actiecommissie

BEROEPINGSWERK

Beroepen:

Te Moerkapelle:

ds. D.W. Tuinier te Terwolde – De Vecht;

Te Ridderkerk-Slikkerveer:

ds. B. van der Heiden te Alblasserdam.

Bedankt:

Voor Aalburg en voor Stolwijk:

ds. C. Hogchem te Barneveld;

Voor Dordrecht: ds. G. Clements te Gouda;

Voor Leerdam:

ds. B. van der Heiden te Alblasserdam;

Voor Oostkapelle:

ds. M. Golverdingen te Boskoop;

Voor Terneuzen:

ds. J.S. van der Net te Houten;

Voor Westkapelle:

ds. A. Vermeij te Elspeet.

VERGADERING CLASSIS ROTTERDAM

De classis Rotterdam hoopt op D.V. 22 april a.s. te vergaderen in de Boezem-singelkerk, aldaar. Aanvang: 19.30 uur.

AANGEPASTE KERKDIENTST TE MOERKAPELLE

D.V. zaterdag 23 april a.s. zal in het kerkgebouw van de Gereformeerde Gemeente te Moerkapelle een aangepaste kerkdienst worden gehouden voor mensen met een verstandelijke handicap. In deze dienst, die om 15.00 uur begint, hoopt voor te gaan ds. A. Bac. Hij wenst te spreken over "Josef bij Potifar" n.a.v. Gen. 39:1 t/m 12. Iedereen is van harte welkom.

De aangepaste kerkdienst die op 18 juni a.s. in Lisse zou worden gehouden, is verplaatst naar D.V. 28 mei a.s.

VERSLAG VAN DE VERGADERING VAN DE CLASSIS GOUDA DER GEREFORMEERDE GEMEENTEN, GEHOUDEN OP VRIJDAG 4 FEBRU- ARI 2005 TE ZOETERMEER.

Namens de roepende kerk van Benthuizen opent ds. A.B. van der Heiden de vergadering. Hij laat Psalm 89 : 2 en 3 zingen, leest Johannes 6 : 22-39 en gaat voor in gebed. De voorzitter heet ieder welkom en memoreert de volgende gebeurtenissen die sinds de vorige classisvergadering plaatsvonden: Op 27 oktober 2004 mocht de gemeente Delft haar 50-jarig bestaan herdenken.

De gemeente Boskoop mocht een gerenoveerd kerkgebouw in gebruik nemen en tevens een stuk grond aankopen ter uitbreiding van parkeergelegenheid.

Op 1 januari j.l. mocht ouderling J.

Bloemendaal van de gemeente Boskoop herdenken dat hij de gemeente 30 jaar in het ambt mocht dienen.

Op 6 januari 2005 mocht ouderling P. Verweij van de gemeente Gouda herdenken dat hij de gemeente 25 jaar in het ambt mocht dienen.

Nadat de tijdelijke voorzitter de gemeenten en de jubilarissen de zegen des Heeren heeft toebeden spreekt hij vervolgens een meditatie uit naar aanleiding van het voor-gelezen schriftgedeelte.

Volgens de lastbrieven zijn 12 gemeenten vertegenwoordigd door 5 predikanten en 19 ouderlingen.

Het moderamen wordt als volgt samengesteld. Preses: ds. J. Driessen, assessoren: ds. M. Golverdingen en ds. A.B. van der Heiden, quaestor: oud. J. Honkoop en scriba: oud. P. Verweij.

De tijdelijke voorzitter wenst het moderamen het licht en de leiding des Heeren toe. De notulen van 8 oktober 2004 worden vastgesteld en ondertekend.

Het jaaroverzicht 2003 van "De Schutshaven" wordt voor kennisgeving aangenomen.

Het rapport van de classicale commissie betreffende een inloophuis voor evangelisatie in Den Haag wordt door de voorzitter van de commissie, br. D.A. Verweij toegelicht. De commissie vraagt drie zaken:

Bereid te zijn om de totstandkoming van een inloophuis in Den Haag te ondersteunen door instemming te betuigen.

De financiële verplichting op zich te nemen.

Een classicale commissie te benoemen.

De vergadering krijgt gelegenheid om vragen aan de commissie te stellen. De conclusie van de discussie is dat de vergadering waardering heeft voor het werk van de commissie; dat de gemeenten zich hebben uitgesproken deze zaak in principe te willen steunen; dat eerst nog een aantal zaken verder uitgewerkt moeten worden. De commissie krijgt als taak de eenmalige en regelmatige kosten beter in kaart te brengen en tevens de relevante vragen van de vergadering te beantwoorden.

Door de kerkenraad van een gemeente is vanwege de toenemende pastorale zorg voor zowel jongeren als voor de oudste leden een pastoraal medewerker benoemd. Omdat er veel ouderen vanuit classisgemeenten in die gemeente wonen en de plaatselijke gemeente daar veel pastorale zorg aan moet besteden meent de kerkenraad een beroep te mogen doen op de classisgemeenten om een financiële bijdrage in de kosten van de pastoraal medewerker. Hoewel er bij de afgevaardigden vragen

blijven, krijgt de gemeente wel toestemming om een verzoek om een financiële bijdrage aan de classisgemeenten te sturen.

De voorzitter spreekt zijn waardering uit betreffende de zorg voor de ouderen door de kerkenraad van deze gemeente.

De predikanten G. Clements, J. Driessen, M. Golverdingen en J.B. Zippro worden verkozen als primi afgevaardigden naar de Particuliere Synode Noord-west, te houden op donderdag 21 april te Woerden. Ds. A.B. van der Heiden is secundus voor de predikanten. De ouderlingen J. Bloemendaal, G.D. Pas, G.H. Verweij en P. Verweij worden verkozen als afgevaardigde ouderlingen. De ouderlingen met het hoogste aantal stemmen uit de eerste en tweede stemming samen worden benoemd als secundus. In volgorde zijn de secundi: C.G. van Es, P.A. van Bokhoven, A.G. Bregman, J.P. van der Bas en J.H. Madern.

Een afgevaardigde van een gemeente vraagt of er een ambtsdragersconferentie gehouden kan worden. Het moderamen zal dat organiseren.

De quaestor deelt een overzicht van de baten en lasten over 2004 uit. De quaestor vraagt van de gemeenten een bijdrage voor 2005 van € 1,50 per lid en dooplid.

Voor de volgende vergadering is Berkenwoude roepende kerk. Deze vergadering zal D.V. 27 mei 2005 worden gehouden. Als er geen punten zijn wordt dit D.V. 14 oktober 2005. De opening zal door ds. G. Clements als consulent van Berkenwoude worden verricht. Preses is dan ds. M. Golverdingen.

Op verzoek van de voorzitter eindigt ouderling A. van Waaij van de roepende gemeente Benthuizen. Hij laat Ps. 79:4 en 7 zingen en gaat voor in dankgebed, waarna de voorzitter de vergadering sluit.

Gouda,

P. Verweij, scriba.

VERSLAG AFSCHIEDSDIENST DS. T.M. VAN DIJK VAN OOSTEREND (TEXEL)

Na een periode van ruim vijf jaar heeft Ds. T.M. van Dijk op zondag 3 april j.l. afscheid genomen van de Gereformeerde Gemeente te Oosterend.

Ds. Van Dijk sprak naar aanleiding van Lukas 11 vers 28: "Ja, zalig zijn degenen die het Woord Gods horen en hetzelfde bewaren".

Het horen en bewaren van dat Woord.

1. Wat dat komt in te houden.

2. Hoe dat mogelijk is en

3. De zaligheid in het bewaren van dat Woord

Het is een Woord vol van genade en vol van ontferming, en het heeft op de schare diepe indruk achtergelaten. Er was een man die van de duivel bezeten en stom was. Jezus beveelt dat die duivel zou uitvaren, en de stomme sprak. Sommigen beweren dat Hij

door de overste der duivelen de duivel uitgeworpen heeft, maar Jezus weerlegt dit door te vragen: "Als Ik door de overste der duivelen de duivel uitwerp, door wien werpen ze uw zonen uit?" Hiermee ontkracht Hij hun woorden en betuigt tegelijk: "Als het is door het Woord Gods, dan is het Koninkrijk Gods nabijgekomen." Alleen, een vrouw die dit gehoord heeft, is onder de indruk gekomen. Ze roept: "Zalig is de buik, die U gedragen heeft en de borsten, die Gij hebt gezogen." Misschien was ze zelf wel moeder en kan ze het gevoel daarvan niet ontkennen. Jezus ontkent niet dat Zijn moeder zalig is, maar wijst erop dat het nodig is dat Woord te horen en hetzelfde te bewaren. Dan is deze zaligheid groter dan welke vreugde ook op aarde gesmaakt kan worden. Dat horen van dat Woord waar Jezus van spreekt, is niet verstandelijk, maar moet worden opgemerkt als: 'gehoor geven aan'. Hij sprak niet Zijn Woord maar het Woord Zijns Vaders. Als Hij dat Woord tot de schare richt dan spreekt Hij niet als de Farizeeën en de Schriftgeleerden maar als machthebbende. Die vrouw was kennelijk onder de indruk. Men kan van de grootheid en voortreffelijkheid van het Woord overtuigd zijn, maar dat men doorgaat op de zondeweg. Men kan dat Woord dat van God komt naar willekeur komen te bejegenen alsof het mensenwoorden waren. Dat we dat Woord aanhoren is nog geen bewijs van aanvaarden van hoe groot onze zonde en ellende zijn. Hoevelen zijn uitwendige belijders, maar hun leven is in tegenstelling met hun belijdenis. Dan is het nodig dat dat Woord door ons wordt ontvangen naar de eis van het Evangelie en dat wij daarvoor overgebogen en ingewonnen worden. Dan is het "Uw woord kan mij, ofschoon ik alles mis, door zijn smaak, en hart en zinnen strelen." En dan wordt het met de profeet Ezechiël: "Als ik Uw Woord gevonden heb, heb ik het opgegeten." Dan is dat Woord dierbaar, ten eerste omdat het ons ontdekt hoe groot onze zonde en ellende zijn en ten tweede omdat het ons zegt dat er voor doodschuldige, vloekwaardige zondaren nog vergeving is. Dan gaan we amen zeggen op alles wat de Heere daarvan zegt in Zijn Woord en gaan we bedelen: "Hoe kom ik ooit van mijn zonde en schuld af." Maar dan gaan we ook vragen: "Is er nog een weg om die welverdiende straf te ontgaan en wederom tot genade te komen?" Dan mag ook iets van die troost worden gekend: "Die tot Mij komt, zal Ik geenszins uitwerpen." En "Al waren uw zonden als scharlaken, zij zullen wit worden als sneeuw; al waren ze rood als karmozijn, zij zullen worden als witte wol." Als die zondaar door de Heilige Geest zijn zonden mag zien, maar ook wat God in Christus heeft willen schenken, dan wordt het Woord een schat en onmisbaar. Dan wordt het waar: "Uw Woord is mij een lamp voor mijnen voet" en gaan we smeken: "Heer' ai, maak mij Uwe wegen, door Uw Woord en Geest bekend." Dat leert ons bedelen in de binnenkamer: "Leer mij naar Uw wil te hand'len. 'k Zal dan in Uw waarheid wand'len; Neig mijn hart, en voeg het

saâm, Tot de vrees van Uwen naam.' Hoe nodig is het de Schrift te leren verstaan en dat niet onze bevinding ons rustpunt is, maar het onbedriegelijke Woord van God. Onze vaders zeiden ervan dat het volkomen en genoegzaam tot zaligheid is. Dan mag onze bede wel zijn: "Maak in uw Woord mijn gang en treden vast." Is in het bewaren van dit Woord zaligheid, in de tweede gedachte bepaalt dominee ons erbij: Hoe dit mogelijk is. Dat kunnen we niet van onszelf, maar alleen door de schenking, werking en leiding van de Heilige Geest. Het horen van het Woord gaat voor alles, maar waar het voor ons ten enenmale onmogelijk is om dat Woord te bewaren, wil de Heere Jezus dat wij weten dat Hij het is, Die dat schenken kan en Die Zich in Zijn Woord openbaart en verklaart. Dat we met dat Woord werkzaam mogen zijn. Het is droevig te zien hoe velen spoedig na de kerkdienst het Woord weer vergeten. Een zeker leraar heeft eens gezegd dat er vier soorten hoorders zijn:

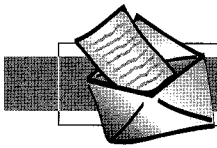
1. Hoorders die luisteren door een trechter: Het gaat het ene oor in en het andere weer uit.
2. Hoorders die zijn als een spons: ze nemen alles aan en geloven altijd.
3. Hoorders die zijn als een wijnzeef: Alleen de troep blijft achter.
4. Hoorders die zijn daders des Woord. Zij bewaren het Woord.

Paulus zegt: "Het geloof is door het gehoor en het gehoor door het gepredikte Woord Gods." Hoe nodig is het dan dat we acht slaan op dat Woord. Dat we onze plaats toch niet te makkelijk leeg zouden laten. Smytegelt zegt: "Als u vanmorgen in de kerk was geweest, had de Heere u toen kunnen bekeren." Gods gewone weg is: of hij brengt de zondaar tot het Woord of hij brengt het Woord tot de zondaar. Het Woord is als een tweesnijdend scherp zwaard. Dan gaat Gods Woord met kracht, onwederstandelijk werken. De een wordt erbij bepaald dat hij zijn hele leven heeft gezondigd tegen een goedgeoed God. Een tweede moet vallen voor het recht: "Betaal mij wat gij schuldig zijt", een derde wordt zacht getrokken als een Lydia en weer een ander wordt krachtig stil gezet onder een oordeel des Heeren gelijk de stokbewaarder. De wijze waarop, kan veelvuldig verschillen maar ieder wordt door middel van Woord en Geest bekeerd. Ze krijgen Hem lief omdat Hij hen eerst heeft liefgehad. Maar ze krijgen ook liefde tot Zijn volk, liefde tot Zijn volk, liefde tot Zijn dag, Zijn inzettingen en Zijn Woord. Wat eerst een last was, wordt nu een lust. Als we Hem lief krijgen dan duurt geen kerkdienst te lang want als we ons er nu al aan stoten dat de dienst te lang is, wat moeten we dan in de hemel doen? Dat we samen mochten kennen: "Heden zo gij Zijn stem hoort, geloof Zijn heil en troostrijk Woord; Verhard u niet maar laat u leiden." Wanneer de Heere het Woord aan het hart zegent, wanneer de Heere tot het hart spreekt en elke preek tot troost is, dan is er geen plaats voor ontdekking. Maar als de

Heere hen later gaat geven een weg van ontdekking en dat met de tollenaar wordt uitgeroepen: "O God, wees mij zondaar genadig." en dat volk gaat leren dat goed geen nut doet ten dage der verbolgenheid, maar de Gerechtigheid redt van de dood, wat wordt dat Woord voor dat volk dan dierbaar en gaat het door de Heilige Geest leren gelovig amen te zeggen op het Woord, maar ook instemmen met de dichter: "Ik blijf den Heer' verwachten, mijn ziel wacht ongestoord, ik hoop in al mijn klachten op Zijn onfeilbaar Woord." Nog slechts kort bepaalt dominee ons bij de derde gedachte: De zaligheid in het bewaren van dat Woord. Het zalig zijn waarvan de Schrift spreekt, is een zaak die blijvend gelukkig maakt. Zowel bij de aanvang als bij de voortgang. De Heere zegt: "Zo iemand Mij liefheeft, Ik zal woning bij hem maken." Nee, de zaligheid wordt niet weggenomen, maar zalig zijn ze die dat Woord mogen bewaren. In de hemel waar het Woord niet alleen gehoord wordt maar ook aanschouwd mag worden, wordt waar "Des HEEREN vrees is rein; Zij opent een fontein van heil dat nooit vergaat." En "Ik blijf dan HEER' verwachten." Ds. wijst in deze ure van afscheid op het grote voorrecht dat wij dat Woord nog mogen bezitten in onze huizen, maar ook mogen opgaan naar Gods huis. Hoe bezitten we het, hoe lezen wij het Woord? Gaat het het ene oor in het andere oor uit? Droevig is het zo vaak als we horen dat het Woord zo vaak vergeten wordt. Ernstig roept dominee de gemeente van Oosterend op om het naar verderf te ontvlieden. En als we thuis mogen komen, dat we op onze knieën zouden vallen om te vragen of Hij nog genadig wil zijn, dat Woord aan het hart te willen zegenen. Dat we opgeschrokken van zorgeloosheid nog heilig verontrust zouden mogen worden. Met al de liefde van zijn hart roept hij de gemeente op "Zoek de Heere, terwijl Hij te vinden is, roept Hem aan, terwijl Hij nabij is." Ruim vijf jaar heeft hij dat Woord in onze gemeente mogen prediken, dat de Heere later van ons niet zal zeggen: "Gij hebt niet gewild dat ik Koning over u zijn zou". Gemeente, dat het u wel ga. Volk des Heeren, dat hebt mogen leren dat Woord te bewaren, dat ge het zou mogen blijven bewaren. En dat uw leven in overeenstemming zou mogen zijn met dit Woord. Dan zal worden ervaren: "Wat vree heeft elk die Uwe wet bemint." De Heere geve die opwas in de kennis en dat Hij alles in allen zou mogen worden. Dat het Woord dat in de jaren die achter liggen hier gepredikt mocht worden, mocht zijn tot ere van Zijn naam, tot heil van Sion en tot uitbreiding van Zijn Koninkrijk. De Heere zegene Zijn Woord tot lering, tot onderwijs en tot waarachtige bekering. Namens kerkenraad en gemeente spreekt ouderling Ploeg ds. Van Dijk en zijn vrouw en kinderen nog toe, en op zijn verzoek zingt de gemeente staande psalm 121 toe, waarna ds. Van Dijk met de zegenbede eindigt.

Oosterend,

Jac. Stark, scriba

Berichten

ZANGAVONDEN

HOUTEN

De ring midden Nederland van zangverenigingen van de Geref. Gemeenten organiseert op D.V. zaterdag **23 april a.s.** een koor- en samenzangavond in de Eskolkerk, Poldermolen 1 te Houten.

Medewerkende koren zijn: het jeugdkoor "De Rehobothzangers" en het gemengd koor "Sursum Corda" uit Zeist en het gemengd koor "Harpe Davids" uit Hardinxveld-Giessendam.

De opening wordt verzorgd door ouderling C. van Breugel. Dhr. H. van Vuuren zal een appèlwoord spreken namens "De Vluchtheuvel", voor welke stichting de collecte bestemd is.

KRUININGEN

De ring Zeeland van zangverenigingen van de Geref. Gemeenten organiseert op D.V. zaterdag **23 april a.s.** een koor- en samenzangavond, die in het teken zal staan van Oranje en bevrijding. Hieraan verlenen medewerking: het jeugdkoor "Jedidja" uit Arnhemuiden, het gemengd koor "Deo Juvante" uit Kruieningen, het gemengd koor "Zanglust" uit Nieuwdorp en het jeugdkoor "Sjaloom" uit Tholen. De netto-opbrengst is bestemd voor de school voor speciaal onderwijs "Samuël" in Kapelle. Het schoolgebouw wordt verbouwd, doch niet het gehele project wordt door de overheid bekostigd.

Locatie: kerkgebouw van de PKN te Kruieningen. Aanvang: 19.30 uur.

VEENENDAAL

Op D.V. zaterdag **23 april a.s.** wordt er in de Adventskerk van de Geref. Gemeente te Veenendaal, Vijftien Morgen 51, een koor- en samenzangavond georganiseerd rond het thema "Nederland 60 jaar vrij". Er zal ruimte zijn voor samenzang van psalmen en vaderlandse liederen. Medewerking hieraan verlenen: het gemengd "Rehobothkoor" uit Kootwijkerbroek en het gemengd koor "Met hart en stem" uit Veenendaal.

Opening en meditatie worden verzorgd door ds. F. Mulder. Aanvang: 19.30 uur.

JAARVERGADERING

JBGG - WOERDEN

D.V. donderdagavond **21 april a.s.** wordt in de Bethlehemkerk van de Geref. Gemeente te Woerden, Oudelandseweg 50 de jaarvergadering van de jeugdbond gehouden. Het thema is: "Niet onschuldig; heidense invloeden op de samenleving."

Dit onderwerp wordt ingeleid door dr. R. Seldenrijk. Opening door ds. W. Visscher, forumbespreking o.l.v. dhr. J.H. Mauritz.

Aanvang: 19.30 uur. Vanaf 19.00 uur is er koffie. Graag opgeven bij de jeugdbond, tel. 0348-489948.

WORKSHOP VOGG, AFD. CENTRUM

In het kader van het jaarthema "kerktoonsoorten" organiseert de afd. Centrum van de Vereniging van organisten der Geref. Gemeenten (VOGG) op D.V. zaterdag **16 april a.s.**, om 14.00 uur, een workshop rond het orgel van de Chr. Geref. Kerk "De Tabernakel" te Ede, Verlengde Maanderweg 146. Gastdocent is Willem van Twillert. Naast de theorie achter de modi zal ook de toepassing ervan in de praktijk aan de orde komen. Wat kun je er mee? Wat merkt de gemeente ervan in de praktijk van de gemeentezangbegeleiding? Het wordt een praktische en interactieve workshop "rond de klavieren" van het orgel. Aan het eind van de middag is er gelegenheid voor vrij orgelspel, al dan niet geharmoniseerd in een kerktoonsoort.

VOORSPEELMIDDAG VOGG TE GELDERMALSEN

Op zaterdag **28 mei a.s.** wordt er door het hoofdbestuur van de Vereniging van organisten der Geref. Gemeenten (VOGG) in de kerk van Geref. Gemeente van Tricht-Geldermalsen, Laan van Leeuwenstein 10, een landelijke voorspeelmiddag georganiseerd. Iedere orgelliefhebber wordt in de gelegenheid gesteld zijn of haar favoriete muziekstuk ten gehore te brengen op het Boogaard-orgel. Met name jongeren worden van harte uitgenodigd om deel te nemen aan deze middag.

Belangstellenden kunnen zich per e-mail aanmelden bij Theo Legemaat: pr-vogg@kliksafe.nl. Graag vermelden welk stuk er gespeeld zal worden, wie de componist is en de tijdsduur van het te spelen stuk.

Ook wordt het op prijs gesteld als er een korte CV van de uitvoerende wordt meegestuurd. Gezien de te verwachten belangstelling is het zinvol om tijdig te reageren. Aanvang: 13.30 uur.

GESPREKSGROEP VERZORGENDE BEROEPEN

DEN HAAG/SHEVENINGEN

Voor werkers in de zorg wordt er op D.V. dinsdag **19 april a.s.** een avond georganiseerd. Evelien Vrijbrug, consulente van de Brandwonden Stichting, zal hierover een voorlichtingspresentatie verzorgen.

De bijeenkomst wordt gehouden in de Conversatieluimte/Orangerie van het Bronovo ziekenhuis, Bronovolaan 5 in Den Haag. Aanvang: 20.00 uur. Voor info: 070-4273449.

STUDIEDAG DEPUTAATSCHAP VOOR ISRAËL

Traditiegetrouw vindt op vrijdag na Hemelvaartsdag de jaarlijkse studiedag van het Deputaatschap voor Israël plaats. Ditmaal is dat op Deo Volente 6 mei. Ook dit jaar wordt deze dag gehouden in de kerk van de Gereformeerde Gemeente te Gouda. Aanvang 10.00 uur.

Het thema is deze keer:

Geen vervanging, maar vervulling."

Ds. W. Silfhout hoopt te spreken over de vraag in hoeverre de beloften voor Israël in Oude- en Nieuwe Testament nu nog gelden. Welke betekenis is er voor het Joodse volk in onze dagen en welke consequenties zijn er voor de kerk? Het ontstaan en de achtergrond van de zogenaamde vervangingstheologie zal uitgebreid aan de orde komen. Zijn lezing is dan ook getiteld: "De vervangingsleer vervangen".

Ds. C.J. Meeuse hoopt te spreken over wat het Nieuwe Testament ons zegt over de positie van het Joodse volk en welke beloften er nog voor dit volk liggen. Zijn lezing is daarom getiteld: "Het Nieuwe Testament en de positie van het Joodse volk". Ook komt daarbij aan de orde de plaats die bekeerde Joden dan mogen krijgen in de kerk. Ook wat onbekendere teksten uit de Romeinenbrief, Lukas 2 en 21 en Handelingen 1 krijgen aandacht.

Tijdens de dag wordt er tevens een Power-Pointpresentatie gehouden over de stand van zaken van het werk, is er een boekentafel en, in de middagbijeenkomst, een forumbespreking.

De studiedag zal rond 15.30 uur afgesloten worden. Deelname aan de dag kost 5 euro (lunch inbegrepen). Opgave bij het bureau Woerden: tel. 0348-489929; fax 0348-483954; e-mail: depisrael@cbgg.nl. Hartelijk welkom.

De Vluchtheuvel

DE VLUCHTHEUVEL

Landelijk bureau

Houttuinlaan 7, 3447 GM Woerden

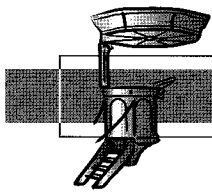
tel. (0348) 489990

Vertrouwde en vertrouwelijke psychosociale hulpverlening.

Voor vragen kunt u iedere werkdag tussen 10.00 en 12.00 uur bellen naar het spreekuur voor aanmelding en advies **0348-489999**.

Let op! Alle hulpvragen van jongeren en met betrekking tót jongeren (en kinderen) tot en met 17 jaar: 033-4753300. Iedere werkdag tussen 08.30 en 17.00 uur.

'Help de Vluchtheuvel helpen!' Wordt donateur, voor meer informatie hierover kunt u óns bereiken op tel. 0113-213098 of stort uw gift op bankrek. nr.: 1125.06.399.

Predikbeurten

ZONDAG 17 APRIL 2005

Aalburg 9.30 en 18.00 uur ds. Beens; Alblasserdam 9.30 en 16.30 uur ds. B. van der Heiden; Almelo 18.30 uur stud. Van Belzen; Amersfoort 9.30 en 16.30 uur ds. Visscher; Apeldoorn 10.00 en 17.00 uur ds. Meeuse; Arnhem 10.00 en 16.00 uur ds. Kattenberg; Barendrecht (in CGK; Voordijk 252) 13.30 en 19.00 uur leesdienst; Barneveld 9.30 en 19.00 uur ds. Hogchem; Beekbergen 10.00 uur ds. Bac; Benthuizen 9.30 en 18.00 uur ds. A.B. van der Heiden; Borssele 14.00 uur ds. Schipper; Boskoop 9.30 en 16.30 uur ds. Golverdingen; Capelle a/d IJssel-Middelwatering 10.00 en 16.30 uur leesdienst; Capelle a/d IJssel-West 10.00 en 17.00 uur ds. Moerkerken; De Valk-Wekerom 9.30 en 19.00 uur ds. Van Boven; Deventer 10.00 uur ds. J. Karels en 14.30 uur ds. Meeuse; Dirksland 10.00 en 18.00 uur ds. Boogaard; Doetinchem 9.30 en 15.00 uur (H.D.) ds. Silfhout; Dordrecht (in de Pauluskerk, Nassauweg) 10.00 en 18.30 uur ds. P. Mulder; Drachten 9.30 en 19.00 uur leesdienst; Ede (Noorderkerk, Amsterdamseweg 9) 12.00 en 19.00 uur ds. Hakvoort; Elspeet 10.00 en 18.30 uur ds. Vermeij; Emmeloord 19.00 uur stud. Van Manen; Enschede 10.00 en 15.30 uur stud. Van Belzen; Enter 15.00 uur ds. J. Karels; Ermelo 9.30 en 18.30 uur ds. L. Blok; Genemuiden 9.30 en 15.30 uur leesdienst; Goes 9.30 en 18.00 uur ds. Moens en 14.00 uur leesdienst; Gorinchem 14.30 uur ds. Melis; Gouda 9.30 en 16.30 uur ds. Clements; 's-Gravenhage 10.00 en 16.30 uur leesdienst; 's-Gravenpolder 9.30 en 18.00 uur ds. Schipper; 's-Gravensande 9.30 (H.A.) en 15.30 uur ds. Driessen; Groningen 10.00 en 15.30 uur stud. Van Manen; Haamstede 15.00 uur ds. Van Gelder; Hardinxveld-Giessendam 9.30 en 18.00 uur ds. W.J. Karels; Hendrik-Ido-Ambacht 16.30 uur ds. Van Aalst; Hoofdorp 18.30 uur ds. Neele; Hoogeveen 15.30 uur ds. Bakker; Houten 11.00 uur leesdienst en 17.00 uur ds. Van der Net; Kampen 9.30 en 15.00 uur ds. Tanis; Klaaswaal 9.30 en 18.00 uur leesdienst; Kootwijkerbroek 10.00 en 19.00 uur leesdienst; Kortgene 14.30 uur ds. Moens; Krabbendijke 9.30 en 14.00 uur leesdienst en 18.00 uur ds. Verschuure; Krimpen a/d IJssel 10.00 en 16.30 uur ds. Baaijens; Leerdam 15.00 uur ds. W.J. Karels; Lelystad 15.00 uur ds. L. Blok; Lisse 10.00 en 16.00 uur ds. Neele; Marknesse 19.00 uur ds. Hoogerland; Meliskerke 14.30 uur ds. De Heer; Middelburg-Centrum 9.30 en 18.30 uur ds. De Heer en 14.00 uur leesdienst; Middelburg-Zuid 9.30 en 18.30 uur ds. Van Gelder en 14.00 uur leesdienst;

Moerkapelle 9.30 uur ds. Paul en 14.30 uur (doventolk) ds. Van der Net; Naaldwijk 15.00 uur ds. A.B. van der Heiden; Nieuw Beijerland 9.30 en 18.00 uur ds. De Wit; Nieuwdorp 18.30 uur ds. Van der Poel; Nieuwer ter Aa 10.00 (H.A.) en 19.00 uur ds. Van der Net; Nieuwerkerk Zld 9.30 en 15.30 uur ds. Gunst; Nisse 14.00 uur ds. Verweij; Nunspeet 9.30 en 15.00 uur ds. Schot; Oostkapelle 18.30 uur ds. Vreugdenhil; Opheusden 10.00 en 18.30 uur leesdienst; Oud Beijerland 9.30 en 18.00 uur ds. Van Krimpen; Oudemirdum 9.30 (H.A.) en 14.30 uur ds. Hoogerland; Poederoyen 14.30 uur ds. Beens; Poortugaal 18.30 uur ds. Driessen; Poortvliet 14.30 uur ds. De Jongste; Puttershoek 14.30 uur ds. De Wit; Rhenen (kerk: Kon. Elisabethplantsoen) 12.00 en 18.30 uur ds. Veenendaal; Ridderkerk 9.30 en 17.00 uur ds. Mijnders; Ridderkerk-Slikkerveer 9.30 uur ds. Van Aalst; Rijssen-Noord 9.30 en 18.30 uur ds. Van Dieren en 14.30 uur leesdienst; Rijssen-West 15.00 uur (H.D.) ds. Mol; Rijssen-Zuid 9.30 en 18.30 uur ds. Schreuder en 14.30 uur leesdienst; Rotterdam-Alexanderpolder 10.00 en 17.00 uur ds. Terlouw; Rotterdam-Centrum 10.00 en 17.00 uur ds. Van Dijk; Rotterdam-IJsselmonde 14.30 uur ds. Van Krimpen; Scherpenisse 9.30 en 18.30 uur ds. Brugge en 14.00 uur leesdienst; Scherpenzeel 10.00 en 18.30 uur ds. G. Pater; Scheveningen 10.00 en 19.00 uur ds. Zippro; Soest 19.00 uur ds. Schot; Stolwijk 15.00 uur ds. W. Harinck; Terwolde-De Vecht 9.30 uur leesdienst en 14.30 uur ds. Tuinier; Tholen 10.00 en 18.30 uur ds. De Jongste; Tricht-Geldermalsen 10.00 en 18.30 uur ds. C. Harinck; Uddel 10.00 en 18.30 uur ds. Mouw; Urk 10.00 en 17.00 uur leesdienst; Utrecht 10.00 uur ds. Kleppe en 19.00 uur ds. Visscher; Veen 9.30 en 18.00 uur ds. Melis; Veenendaal 9.30 uur ds. Hakvoort; Vlissingen 9.30 en 16.00 uur ds. Vreugdenhil; Waarde 9.30 en 18.00 uur ds. Hofman; Waardenburg 10.00 en 18.30 uur ds. Mondria; Wageningen 10.00 en 18.30 uur ds. F. Mulder; Werkendam 10.00 en 18.00 uur ds. M. Karens; Wierden 9.30 uur ds. Tuinier; Woerden 10.00 en 18.30 uur ds. W. Harinck; Yerseke 9.30 en 18.00 uur ds. Verweij en 14.00 uur leesdienst; Zeist 10.00 en 18.30 uur ds. Van Eckevelde; Zoetermeer 16.00 uur ds. Zippro; Zwolle 9.30 en 19.00 uur ds. Bakker.

DINSDAG 19 APRIL 2005

Borssele 19.30 uur ds. Verweij; Dinteloord 19.30 uur ds. Van Krimpen; Naaldwijk 19.45 uur ds. Meeuse; Nieuwer ter Aa 19.45 uur ds. M. Karens; Rotterdam-Cen-

trum 19.45 uur ds. Van Gelder; Scherpenzeel 19.30 uur ds. Van Dieren; Terneuzen 19.30 uur ds. P. Mulder; Terwolde-De Vecht 19.30 uur ds. Tuinier (Bijbellezing).

WOENSDAG 20 APRIL 2005

Aalburg 19.30 uur ds. Terlouw; Aalst 19.30 uur ds. Veenendaal; Brakel 19.30 uur ds. B. van der Heiden; De Valk-Wekerom 19.30 uur ds. Van Boven (Bijbellezing); Eindhoven 19.30 uur ds. Brugge; Gorinchem 19.30 uur ds. Schipper; Hardinxveld-Giessendam 19.30 uur ds. W.J. Karels (Bijbellezing); Hoogeveen 19.30 uur ds. Hogchem; Leerdam 19.30 uur ds. Hakvoort; Mijdrecht 19.30 uur ds. Paul; Nieuwdorp 19.30 uur ds. Gunst; Ooltgensplaat 19.30 uur ds. Moens; Puttershoek 19.30 uur ds. Verweij; Rotterdam-IJsselmonde 19.30 uur stud. Van Manen; Stolwijk 19.30 uur ds. Melis; Veenendaal 18.30 uur ds. F. Mulder (huw.bev.); Vlaardingen 19.30 uur ds. Kleppe; Woerden 19.45 uur ds. Van Eckevelde (Bidstond Part. Synode Noord-West).

DONDERDAG 21 APRIL 2005

Capelle a/d IJssel-West 19.45 uur ds. Melis; Kapelle-Biezeling 19.30 uur ds. Brugge; Opperdoes 19.30 uur ds. W.J. Karels; Poortugaal 19.30 uur ds. De Wit; Ridderkerk 19.30 uur ds. Schot; Ridderkerk-Slikkerveer 19.30 uur ds. De Jongste; Rotterdam-Alexanderpolder 19.30 uur ds. Schreuder; Sprang Capelle 19.30 uur ds. W. Harinck; Tricht-Geldermalsen 19.30 uur ds. Tuinier; Zwolle 19.30 uur ds. Van Dieren.

VRIJDAG 22 APRIL 2005

Borssele 14.30 uur ds. Schipper (huw.bev.); Kootwijkerbroek 14.30 uur ds. Beens (huw.bev.).

ZATERDAG 23 APRIL 2005

Moerkapelle 15.00 uur ds. Bac (gehandicaptendienst).

EVANGELISATIESAMENKOMSTEN Alkmaar:

Evangelist G. Baan; kerkgebouw 't Wuiver 2-a, Oudorp NH, gem. Alkmaar; diensten iedere zondag om 10.00 en 16.30 uur.

Amsterdam:

Evangelist J. Krijgsman; kerkgebouw Bij Simon de Looier, Looiersgracht 70. Samenkomsten iedere zondag 10.30 en 17.00 uur. Zondag 17 april 10.30 uur ds. Van der Net en 17.00 uur evang. Krijgsman.

Dagje Amsterdam? Bezoek dan eens onze evangelisatiepost. Open van dinsdag t/m zaterdag tussen 10.00 - 16.00 uur. Hartelijk welkom!

Emmen:

Evangelist C. van Drunen; kerkgebouw Prinsesselaan 6-I te Emmen; diensten iedere zondag om 9.30 en 15.30 uur.

Leeuwarden:

Evangelist S. de Visser; kerkgebouw
Achter de Hoven 2-c; diensten iedere zon-
dag om 9.30 en 16.00 uur.

Merksem:

Evangelist A. van Setten; Prot. Kerk, Oude
Barrelei 64; diensten iedere zondag om
10.00 en 17.00 uur.

Tilburg:

Evangelist H.J. van den Boogaart; kerkge-
bouw Offenbachstraat 105-107. Diensten
iedere zondag om 10.00 en 18.30 uur.
U bent hartelijk welkom in de BIJBEL-
winkel van dinsdag t/m zaterdag, tussen
10.00 en 17.00 uur. Offenbachstraat 107.

Advertenties

Met ontroering heeft de kerkenraad van de Gereformeerde Gemeente te Capelle aan den IJssel-West kennisgenomen van het overlijden van zijn oud-ouderling

J.M. Benard

op de leeftijd van 55 jaar.

Met de vele gaven die de Heere hem schonk, heeft hij de gemeente van 1991 tot 2002 mogen dienen, ook als catecheet en zondagsschoolleider.

Wij wensen zijn vrouw, de kinderen, kleinkinderen en familie van harte de ondersteuning des Heeren toe in dit smartelijk verlies.

(Psalm 145 : 6, ber.)

Namens de kerkenraad en de gemeente:
H.T. Groenendijk, preses
B. Agteresch, scriba

Capelle aan den IJssel, 3 april 2005

*Evenwel het vaste fundament Gods
staat, hebbende dit zegel: De Heere
kent degenen, die Zijnen zijn.*

2 Tim. 2:19a

De kerkenraad van de Gereformeerde Gemeente te Zwolle vervult hiermede de droeve plicht u kennis te geven van het overlijden van haar oud-ambtsbroeder

J.C. KUIPERS

in de leeftijd van 84 jaar.

Gedurende de periode van 1970-1997 heeft hij de gemeente in het ambt van ouderling mogen dienen.

De Heere ondersteune zijn vrouw, de kinderen en kleinkinderen in dit smartelijke verlies en heilige deze roepstem aan ons aller hart.

Namens de kerkenraad,
G. Vlastuin - preses
A. Koolmees - scriba

Zwolle, 5 april 2005

T.h. in **Ermelo** ons gezell. inger.
chalet met veel privacy. Dichtbij
bos en centrum. tel. 0297-285185.

Voor een paar dagen of langer, gezelligheid en sfeer, **Pension "De Peel"**, gelegen in de mooie Betuwe, waar het gewoon goed is. Familie Knuivers, Boveneindsestraat 14, 4041 EJ Kesteren. Tel. 0488-481687

Begrafenisonderneming STAM

Planetenlaan 26, 2957 SN Nw.Lekkerland
Tel. 0184 - 685240. - Geen crematies -

2 studentes zoeken **woonruimte** in de omgeving van **Den Haag** m.i.v. augustus. tel. 0118-582936

Rijssen te huur **zomerhuisje**, 2-4 pers. 0548-514108.

Begrafenisonderneming

Voor uitvaartzorg in :

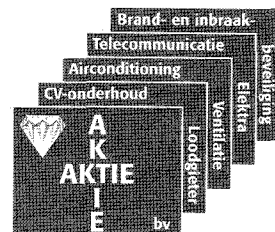
◆ Scherpenzeel	◆ De Valk-Wekerom
◆ Barneveld	◆ Amersfoort
◆ Veenendaal	◆ Renswoude
◆ Kootwijkerbroek	◆ Woudenberg

Geen crematies

Stationsweg 411

3925 CD Scherpenzeel

Tel. 033 277 0555

**Airconditioning
op de
Preekstoel**

Bel Aktie 010-4517471

Vakantie op Texel

Rust en ruimte
alle jaargetijden
in eigen sfeer

Bel 0222 31 83 91

Zeeland: Gezellige minicamping
tussen Oosterland en Bruinisse.

Bij Grevelingenmeer. Verhuur
(sta)caravans. Tel. 0111-482523.

Voor folder en informatie
www.dewelblok.nl

Waardige en stijlvolle verzorging

*van begrafenissen met aandacht
voor persoonlijke wensen. In alle rust,
vertrouwelijk en met bescheidenheid.*

- opbaren met kistkoeling bij u thuis of in een voor u bekende aula
- dag en nacht bereikbaar en overal te ontbieden
- wij verzorgen alleen begrafenissen
- laatste verzorging van de overledene door een gediplomeerd verpleegster

Begrafenisverzorgers:

- H. de Jongh • P.H. van der Leer • E. Treur

Begrafenisonderneming de Jongh

Hardinxveld-Giessendam:

Reepijzer 5, Tel. (0184) 61 11 54

Waardenburg:

Kerkstraat 15a, Tel. (0418) 65 20 39

Zeist:

Van Reenenweg 171, Tel. (030) 69 24 258

Met ontroering heeft de kerkenraad van de Netherlands Reformed Congregation te Lethbridge kennis genomen van het overlijden van haar oud-ouderling, de heer

W. VAN DEN BROEK

op de leeftijd van 73 jaar.

Van januari 1978 tot en met maart 1985 heeft hij de gemeente met de hem geschonken gaven in alle getrouwheid mogen dienen. Ook de bijdrage die hij in alle liefde met de hulp des Heeren heeft gegeven aan Calvin Christian School in Monarch blijft in onze herinnering bestaan.

De Heere gedenke zijn vrouw, kinderen en kleinkinderen in dit grote verlies.

Namens de kerkenraad,
Ds. C. Sonneveld, preses
J. Kreft, scriba

Lethbridge, Alberta, Canada
April 6, 2005

Het behaagde de Heere, tot onze diepe droefheid, van ons weg te nemen, na een liefdevolle verzorging in Zorgcentrum Rehoboth, afdeling 'De Zwaluw', onze geliefde, zorgzame tante

JANNETJE MELIS

in de ouderdom van 104 jaar.

Bruinisse: Familie Verkamman-van de Velde
Nieuwerkerk: Familie Brouwer-van de Velde
Yerseke: Familie Rottier

Goes, 9 april 2005
Bergweg 1

Correspondentieadres: K. Rottier, Dahlialaan 44, 4401 HA Yerseke

De begrafenis heeft plaatsgevonden op de Algemene begraafplaats te Borssele.

BARNEVELDSE BEGRAFENISVERENIGING

Voor een eervolle, eenvoudige verzorging van begrafenissen in Barneveld en omstreken.

- geen CREMATIE
- eigen personeel
- vervoer van en naar alle plaatsen
- dag en nacht te ontbieden
- levering van grafstenen
- opgave van lidmaatschap

J. de Groot b.g.g.: G. de Groot
Barnseweg 87 J.H.D. Vermeulenstraat 5
3771 RN 3774 JW
Barneveld Kootwijkerbroek
Tel.: 0342-490728 Tel.: 0342-441812

Christelijke begrafenisverzorging

De Bruijn

Voor een meer eervolle begrafenisverzorging in de provincie Utrecht en de regio's Gouda en Hilversum.

Tel. 0346-281711.

Dag en nacht bereikbaar. (Geen crematies).

Voor het leveren en leggen van natuurstenen vloeren en het plaatsen van aanrechtbladen en grafgedenktkens. **J. Slingerland Natuursteen**
0184-611917.

Van BOEKHANDEL & UITGEVERIJ
Horssen bv

DORPSTRAAT 100 - 3881 BE PUTTEN
Tel. 0341 36 22 77 Fax 0341 36 20 77

Statenbijbels - Huisbijbels - Kinderbijbels
Kerkbijbels (alles Statenvertaling)
Theologische werken - Dagboeken
Bijbel- en Catechismusverklaringen
Leesboeken voor jong en oud
Voordeelaanbiedingen
Tweedehands en Antiquarisch
Psalm- en Muziekboeken
Bladmuziek (noten en klavarskribo)
CD's en Musicassettes
Boeken- en CD-bonnen
Wens- en Gelegenheidskaarten

Harkes
Begravenissen

Persoonlijke zorg voor uw begrafenis

Berkenbroek 7 - Reeuwijk
info@harkesbegravenissen.nl
www.harkesbegravenissen.nl

☎ (0172) 21 21 22

Wij verzorgen alleen begravenissen - Dag en nacht bereikbaar

WESOTRONIC

DE OPLOSSING voor kerktelefonie:

DKtel

(Draadloze Kerktelefoon via de ether)

De belangrijkste voordelen zijn:

- ✓ geen telefoonkosten / internetaansluiting
- ✓ aanmerkelijk goedkoper dan andere systemen
- ✓ uitstekende geluidskwaliteit
- ✓ eenvoudig en flexibel in gebruik
- ✓ CE gecertificeerd

Al tientallen kerken werken met DKtel.
Wij bedanken de kerken voor het in ons gestelde vertrouwen.

In samenwerking met SIKN

Wesotronic B.V.
Nunspeet, Barendrecht
Telefoon 0341 - 271000
www.wesotronic.nl

VLOERTEGELS

NATUURSTEEN- EN TEGELVLOEREN

De **KROON KWALITEITEN**®:

KEUZE uitgebreide showroom: 1.200 m² presentatie met ruim **300 soorten natuursteen** vloeren en meer dan **250 soorten tegelvloeren**

KENNIS gedegen advies; ook bij u op locatie

KUNDIG vakkundige plaatsing; evt. met vloerverwarming

KLASSE klantvriendelijk, prima service en nazorg

KROON

WWW.KROONSTENENVLOEREN.NL

Energieweg 8c • 4231 DJ Moerkerk • Tel 0183-354225

De showroom is geopend van di-vr 9.30-17 u en za

KERKEN

Altijd speciale condities voor vloeren in kerkgebouwen.

U wilt persoonlijk & vrijblijvend advies?

Bel dan even voor een afspraak; we nemen graag de tijd voor u.

Begravenisonderneming
Brouwer

Voor een verantwoorde en stijlvolle begrafenis

- * mogelijkheid voor thuis opbaren
- * eigen rouwvervoer
- * kist wordt schoudergedragen
- * gratis laatste wens boekje

R.C. Brouwer Bentincklaan 1a, Leersum
tel. 0343-461880 b.g.g. 06-51504726

- Amerongen - Amersfoort - Doorn - Eist
- Langbroek - Leersum - Maarn - Maarsbergen -
- Rhenen - Woerden - Woudenberg -

Voor info bel:

0341-425712

of

0416-692787

Revoke

Reformatorische Vereniging van Ongewild Kinderloze Echtparen

Reist u naar **Zuidelijk Afrika** voor zaken, vakantie of privé? **Umfula Tours** helpt u graag met uw programma, reis, verblijfsbeplanning en uitvoering.

tel 0027 11 706 4809

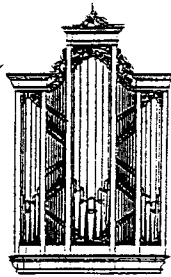
fax 0027 11 463 6810

e-mail wybe@umfulatours.com

website: www.umfulatours.com

Orgelmakerij
Boogaard

Gravenstraat 4

7461 TN RIJSSEN

Telefoon 0548-521637

Telefax 0548-544904

Nieuwbouw-Restauratie-Stem- en onderhoudswerk.

begravenisverzorging
T. den Hollander

Begravenissen in Vlaardingen, Rotterdam, Gouda, den Haag en omstreken.

Opbaarmogelijkheden in een door u gewenst uitvaartcentrum of thuis met koeling.

Geen crematies.

Dag en nacht bereikbaar.

Mozartlaan 13

3131 ES Vlaardingen

Tel. 010 - 4600509

Putten t.h. ged. boerderij als vak.huisje, 2-pers., mooie fiets en wandelomg.
Tel. 033-2459443.

Uitgesneden teksten div. modellen
G. v.d. Dikkenberg, Munnikenweg 11,
3905 MD Veenendaal, tel. 0318-540252

Uitgaande van de Gereformeerde Gemeenten in Nederland biedt de SHG gekwalificeerde kraamzorg, gezins- en bejaardenzorg die aansluit bij uw manier van leven. Dit houdt voor ons in dat Bijbelse normen en waarden de basis vormen voor uw dagelijkse levenshouding en mediagebruik.

Gekwalificeerde kraamzorg

Meldt u tijdig aan (om teleurstelling te voorkomen).
U kunt ons dagelijks telefonisch bereiken.

Bel 0187 - 48 91 73 b.g.g. 0342 - 49 21 55

Gezins- en bejaardenzorg

Voor gepaste hulp in uw situatie kunt u de SHG via het telefonisch spreekuur bereiken onder telefoonnummer 0166 - 65 26 05.

Op werkdagen van 8.30 - 10.30 uur en op vrijdagavond van 19.00 - 20.00 uur.

De gratis brochure zenden wij u graag toe.

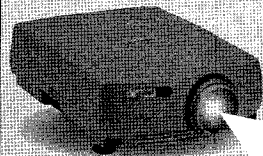
Website op zondag sluiten?

Kijk op <http://www.heinosoft.nl/zondag/>

Of bel 015-2128463, email: info@heinosoft.nl

- Ontwerp
- Realisatie
- Restauratie

Van Lagen Forsythiastraat 44
6744 AS Edeveen
0318 - 57 30 45 / 06 - 23 618 640
Voor al uw glas in lood werken

Voor kerkenraden, verenigingen, commissies enz. heeft het Deputaatschap Evangelisatie een informatieve presentatie over het evangelisatiewerk in Nederland en België. Onze voorlichter komt graag bij u langs (ook overdag).

DIA-PRESENTATIE
EVANGELISATIEWERK

Voorlichter dhr. C.W. van Haften: 0341-253588

De volgende 7 cassettes bieden wij u t.b.v. de zending te koop aan:

Ds. C.A. van Dieren - Hand. 2:1 Pi
Ds. J. van Haaren - Openb. 22:17 Pi
Ds. M. Karens - Jesaja 63: 1-6
Ds. A. Moerkerken - Markus 16:19 H
Ds. A. Schreuder - Jesaja 6:8
Ds. D.W. Tuinier - Hand. 2:21 Pi
Ds. C. Vogelaar - Joh. 3:14

De cassettes zijn helder en duidelijk opgenomen. De prijs is slechts € 23,-
Geen Portokosten.

Tevens hebben wij diverse preek cd's de prijs hiervan is € 9,00.

Inl. I. Bos, Leusbroekerweg 15, 3832 BG Leusden. Tel. en Fax nummer: 033-2862261 Dagelijks van 8-22 uur. Bgg. 06-40786066.

Rijssen. Gezellige vak.woning met wasmach., 8 sl.pl. 4 juni-16 juli en na 6 aug. vrij. 0548-513269.

Voor vakantie te huur een heel rustig en vrij gelegen boshuis geschikt voor **10 personen**, van alle gemakken voorzien.

Kort bij Rijssen. Te bevragen 0318-483381 of 06-25285394

T.h. woning voor vak. in **Colijnsplaat** zld. € 300,- p/w inl: 0113-212566

Nieuw project

Stichting China

Stichting China is gestart met vertaling van de **Commentaren van Calvijn**

Een noodzakelijk project!

De Chinese huiskgemeenten nu ook in de voetsporen van Calvijn, laat de Muur geen belemmering zijn

Steun de vervolgte kerk in China en maak een gift over op

giro 320666

Info: secretaariaat
Postbus 1150 • 3900 ED Veenendaal
tel. 0318-510620 • e-mail: info@stichtingchina.nl
Giro 320666 t.n.v. Stichting China
www.stichtingchina.nl

CHR. BEGRAFENISONDERNEMING G. WEGENAAR

Regentesselaan 43 Tel.: (0318) 52 66 41
3905 GT Veenendaal Fax: (0318) 55 42 04

t.h. omgeving **Beekbergen**
(lieren) tot 6 pers. zomerhuis.
Bel voor informatie 055-5062744

IN LIEFDEVOLLE HERINNERING...

Uw gedachten over een uniek gedenkteken geven wij gestalte in natuursteen. Vraag naar het fotoboek met vele voorbeelden.

Grafgedenktekens
Zandee & de Kuijper

Goes: Rotonde Ringbaan-West
Telefoon (0113) 216555

Middelburg: Arnesteinweg 40
Telefoon (0118) 612579

Zoetermeer: Argonstraat 66
Industrieterrein Lansinghage
Telefoon (079) 3615010

Email: info@grafgedenktekens.nl

Begrafenisverzorging Kina

Begrafenissen in Capelle a/d IJssel e.o. D.W. Schipper, tel. 010-458 31 12.
Wij verzorgen geen crematies.

ELEKTROTECHNIEK van den Berg bv

*Elektrotechniek, verlichtings-
techniek en noodverlichting
voor kerken en scholen*

Bedrijfsweg 16 - 3831 KE LEUSDEN
Telefoon 033-4941235 - Fax 033-4948687
www.elektrovdberg.nl

BOEKEN MET INHOUD!

Nieuw!

Verschenen:

De boodschap op het kalenderblaadje

door G. Korevaar- van den Bout

Een prachtig boekje met de bijbelse boodschap. Ook geschikt voor evangelisatie-doelstellingen. Het blaadje komt op vele plaatsen, zelfs in de gevangenis... tot zegen!

ISBN 90-70437-27-9 Gebonden 93 blz. € 6,95

Rino Visser verzorgde de vierkleurenomslag en de zwart-wit illustraties.

Opnieuw verschenen:

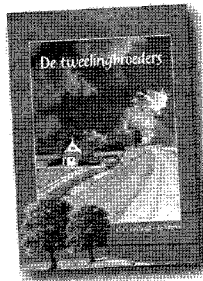
De tweelingbroeders

herschreven door G.C. Eerland- de Meyer

Door Gods genade komt er verschil tussen de broers. Veel wederwaardigheden leest u in dit bijzonder mooi boekje. De Heere zorgt! Reeds de 5e druk.

ISBN 90-70437-25-2 Gebonden 95 blz. € 6,95

Adri Burghout verzorgde de vierkleurenomslag en de zwart-wit illustraties.

ZIJN TROUWE ZORG door C.v. Rijswijk

Een boek met 15 historische verhalen, verteld voor jong en oud. Ook erg geschikt voor scholen en catechisaties. Stevig gebonden vierkleurenomslag, 107 blz. ISBN 90-70437-26-0 € 7,50

Dagboek - Ds. C. Smits

WATER UIT DE STEENROTS

Leerzaam met te lezen Bijbelgedeelte en te zingen psalm. 392 blz. ISBN 90-70437-22-8 € 20,20

ZIJN WONDEREN EEN GEDACHTENIS

Treffende voorvallen uit het leven van Dina Elizabeth de Vries-Roos, overleden 27 jan. 1995 te Rotterdam. Haar begrafenis werd geleid door ds. D. Heemskerk. Geschreven door haar dochter. Keurig gebonden. € 8,85
ISBN 90-70437-21-x

O ISRAËLS VERWACHTING

Het leven en de nagelaten geschriften van **R.M. MacCheyne** door A. Bonar. Lees in dit prachtige standaardwerk: zijn leven, preken, meditaties, gedichten, brieven (dikwijls ook aan jonge mensen), zijn liefde voor het oude bondsvolk Israël, etc. **Een boek met rijke inhoud!** Mooie vierkleurenband, 780 blz. Met inleiding door L.J. van Valen. ISBN 90-70437-24-4 € 45,-

Franco verzending boven € 23,- Ook in de boekhandel

UITGEVERIJ
BOEKHANDEL

DE PALMBOOM V.O.F.

Stationsstraat 1
4675 CG Sint Philipsland

Telefoon/Fax (0167) 57 29 75
Ook 's avonds (J. Eerland)